

Medijska slika hrvatske rukometne reprezentacije na Europskom rukometnom prvenstvu 2022. godine

Plahinek, Alen

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:390218>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-23**



Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)



zir.nsk.hr



DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Sveučilište u Zadru

Odjel za turizam i komunikacijske znanosti
Sveučilišni diplomski studij Novinarstvo i odnosi s javnostima (jednopredmetni)

Alen Plahinek

**Medijska slika hrvatske rukometne reprezentacije
na Europskom rukometnom prvenstvu 2022. godine**

Diplomski rad

Zadar, 2023.

Sveučilište u Zadru

Odjel za turizam i komunikacijske znanosti
Sveučilišni diplomski studij Novinarstvo i odnosi s javnostima (jednopedmetni)

Medijska slika hrvatske rukometne reprezentacije na Europskom rukometnom prvenstvu
2022. godine

Diplomski rad

Student/ica:

Alen Plahinek

Mentor/ica:

doc. dr. sc. Vesna Kalajžić

Zadar, 2023.



Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Alen Plahinek**, ovime izjavljujem da je moj **diplomski** rad pod naslovom **Medijska slika hrvatske rukometne reprezentacije na Europskom prvenstvu 2022. godine** rezultat mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mogega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mogega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Zadar, 27. veljače 2023.

Lektorica: Anica Fatiga, prof. hrvatskog jezika

Sadržaj

<u>1. UVOD</u>	1
<u>2. METODOLOGIJA</u>	3
<u>2.1. Ciljevi istraživanja</u>	3
<u>2.2. Istraživačka pitanja</u>	3
<u>2.3. Metode istraživanja</u>	4
<u>3.SPRTSKO NOVINARSTVO</u>	5
<u>4. RUKOMET</u>	20
<u>4.1. Povijesni prikaz rukometa</u>	25
<u>4.2. Europska rukometna prvenstva</u>	29
<u>4.3. Hrvatska na europskim rukometnim prvenstvima</u>	33
<u>5. EUROPSKO RUKOMETNO PRVENSTVO 2022.</u>	41
<u>6.PORTALI</u>	46
<u>6.1. Index.hr</u>	47
<u>6.2. Jutarnji.hr</u>	48
<u>6.3. 24sata.hr</u>	49
<u>7. REZULTATI ISTRAŽIVANJA</u>	50
<u>8. RASPRAVA</u>	60
<u>9. ZAKLJUČAK</u>	61
<u>SAŽETAK</u>	63
<u>SUMMARY</u>	64
<u>LITERATURA</u>	65
<u>POPIS ILUSTRACIJA</u>	74
<u>Popis grafikona</u>	74
<u>Popis tablica</u>	74
<u>PRILOG</u>	75

1. UVOD

Brojni uspjesi hrvatskih rukometaša tijekom kratke povijesti Hrvatske, pridonijeli su razvoju popularnosti ovog sporta u našoj zemlji. Svjetska i europska rukometna prvenstva, u bilo kojem sportu, veoma su popularan sadržaj za gledanje na hrvatskim televizijama. Bez obzira na reprezentativce i formu u kojoj se nalaze, hrvatski rukometaši na svako prvenstvo ispraćeni su s velikim očekivanjima javnosti, a mediji ovakva natjecanja prate s posebnom pozornošću. Društveno gledano, sportski rezultat ima direktan utjecaj na stanje društva. Ta korelacija najjasnije je viđena tijekom Svjetskom nogometnog prvenstva 2018., kada je zbog iznimnog rezultata nogometne reprezentacije, stanje u društvu bilo na iznimno visokoj pozitivnoj razini.

Ovaj diplomski rad za svoj cilj ima prikazati medijsku sliku hrvatske rukometne reprezentacije na Europskom rukometnom prvenstvu 2022. godine na primjeru tri portala: „index.hr“, „jutarnji.hr“ i „24sata.hr“. Bit će analizirani svi napisani i objavljeni članci za vrijeme Europskog rukometnog prvenstva 2022. godine.

U drugom poglavlju objasniti će se pobliže metodologija istraživanja, bit će pojašnjeni istraživački ciljevi i istraživačka pitanja te objasniti način provođenja istraživanja.

Treće poglavlje „Sportsko novinarstvo“ dat će uvid u nastanak i razvoj sportskog novinarstva u Hrvatskoj, Europi i svijetu do današnjih dana. Prikazat će se i mnogo primjera teorijskog sadržaja, koji se temelji na relevantnoj literaturi.

U četvrtom poglavlju „Rukomet“ dat će se osnovne informacije vezane uz rukometnu igru, prikazat će se povijest i razvoj rukometa do modernih vremena te ukratko opisati svako od dosadašnjih Europskih prvenstava. Posebno potpoglavlje bit će vezano uz Hrvatsku na Europskim prvenstvima, gdje će se ukratko opisati put hrvatske rukometne reprezentacije na svakom od prvenstava.

Sljedeće poglavlje, „Europsko rukometno prvenstvo 2022.“, pobliže će objasniti ovogodišnje Europsko prvenstvo. Dat će se uvid u vrijeme trajanja, datum početka, mjesto održavanja prvenstva, broj reprezentacija, problemi s kojima su se reprezentacije suočavale tijekom prvenstva i ukratko opisati rukometna događanja na prvenstvu.

Šesto poglavlje bavit će se portalima i u njemu će se prikazati temeljne značajke svakog od odabranih portala.

U preposljednjem poglavlju prikazat će se rezultati istraživanja temeljem postavljenih istraživačkih pitanja.

U posljednjem poglavlju, „Zaključak“ analizirat će se povezanost teorijskog i istraživačkog dijela ovog rada.

2. METODOLOGIJA

U ovom poglavlju diplomskog rada, „Medijska slika hrvatske rukometne reprezentacije na Europskom rukometnom prvenstvu 2022. godine“, objašnjavaju se ciljevi ovog istraživanja, prikazat će se i objasniti definirana istraživačka pitanja prema kojima se vodilo istraživanje te će, naposljetku, biti objašnjene istraživačke metode.

2.1. Ciljevi istraživanja

Cilj ovog diplomskog rada je istražiti medijsku sliku hrvatske rukometne reprezentacije na Europskom rukometnom prvenstvu 2022. godine na primjeru tri portala „index.hr“, „jutarnji.hr“ i „24sata.hr“. Istraživati će se sljedeće: u kojoj je mjeri su navedeni portali pisali o prvenstvu, tematika članaka, na čemu je bio fokus, hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji ili prvenstvu općenito te u konačnici kakva je medijska slika proizašla o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji. Kriterij kojim će se utvrđivati je li proizašla slika iz članka pozitivna, negativna ili neutralna za hrvatsku rukometnu reprezentaciju biti će kontekst napisanog članka. Članci koji govore o dobroj igri i pobjedama hrvatske reprezentacije ostavit će pozitivan dojam, kritike izborniku i igračima negativan dojam, a članci iz kojih se ne može iščitati ni pozitivna ni negativna strana označit će se kao neutralni.

Istražit će se u kojoj su mjeri navedeni portali pisali o Europskom prvenstvu 2022. godine te frekvencija članaka svakog dana prvenstva. Istražit će se isto tako i koliki je udio ukupnog broja članaka isključivo vezan uz hrvatsku rukometnu reprezentaciju. Pažnja će se usmjeriti i na tematiku članaka te na novinarski žanr članka.

2.2. Istraživačka pitanja

Istraživanje i utvrđivanje medijske slike hrvatske rukometne reprezentacije na portalima „index.hr“, „jutarnji.hr“ i „24sata.hr“ uključilo je sljedeća istraživačka pitanja:

1. U kojoj su mjeri istraživani portali pisali o Europskom rukometnom prvenstvu 2022. godine?
2. Koliki je udio članaka na istraživanim portalima o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji?
3. Koje su teme zastupljene u izvještavanju o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji na Europskom rukometnom prvenstvu 2022. godine?
4. Koji su žanrovi zastupljeni u člancima istraživačkog korpusa?
5. Kakva je medijska slika hrvatske rukometne reprezentacije proizašla iz objavljenih tekstova na portalima *index.hr*, *jutarnji.hr* i *24sata.hr* (pozitivna, negativna, neutralna)?

2.3. Metode istraživanja

U teorijskom dijelu rada primijenjena je metoda deskripcije, komparacije te eksplanatorna metoda. U istraživačkom dijelu rada primijenjena je metoda kvantitativne i kvalitativne analize sadržaja, jer najbolje odgovara zahtjevima istraživačkih ciljeva.

3. SPORTSKO NOVINARSTVO

Od kad postoje ljudi na ovom svijetu, javlja se i prirodna želja za informiranjem. U pradavnim i davnim vremenima ljude je, primjerice, zanimalo kako neko drugo pleme preživljava, čime se hrani i koji su njihovi običaji. Razvojem svijeta i ljudi informacija je postala iznimno važna stvar. Samim time javila se i djelatnost koja se profesionalno bavila informacijama i njihovim prenošenjem, a to je novinarstvo. Prije nego je novinarstvo nastalo kao profesija, ljudi su znali kako postoji potreba za nekime tko će to javnosti „dostavljati“. Stavljajući to sve u jedan kontekst, *American Press Institute* (API) je definirao novinarstvo na sljedeći način: „Novinarstvo je aktivnost prikupljanja, procjene, stvaranja i prezentiranja vijesti i informacija. Osim toga, novinarstvo je produkt tih aktivnosti. Novinarstvo se može razlikovati od drugih djelatnosti i proizvoda po određenim prepoznatljivim karakteristikama i praksi. Ovi elementi ne samo da odvajaju novinarstvo od drugih oblika komunikacije nego ga čine neophodnim za demokratska društva. Povijest je pokazala da što je društvo demokratičnije, to ima više vijesti i informacija“ (americanpressinstitute, n.d.).

Zbog dinamike života i rada te slobodnog vremena nemoguće je uspoređivati novinarstvo prije 100 godina, 50 godina ili čak prije 10 godina. Veliki priljev i količina dobivenih informacija dovela je novinare do toga da moraju biti iznimno dobro upoznati s velikim brojem raznih tema iz raznih područja. Takva „rascjepkanost“ na više strana, dovodi do slabije kvalitetnog rada. Potrebna je bila segmentacija novinara i njihova rada, tako da je u teoriji i praksi stvoreno područno novinarstvo. Kako bi se dokazale ove tvrdnje, Stjepan Malović je u knjizi *Osnove novinarstva* definirao pojam područnog novinarstva te ističe: „Novinar ne može s jednakom sposobnošću pratiti sva zbivanja i biti istodobno stručnjak za kulturu, sport, unutarnju politiku i zdravstvo. Novinar gradi ugled, ime i popularnost te unutar svojeg područja razvija veze. Redakcija od toga ima višestruku korist.“ (Malović, 2005: 265, prema: Vasilj, 2014: 21). Prema Sapunaru područno novinarstvo dijeli se na nekoliko posebnih vrsta novinarstva, od kojih jedno je sportsko novinarstvo (Sapunar, 2004:291, prema: Vasilj, 2014: 21).

Procesi poput modernizacije svijeta i globalizacije uveli su između ostalog i sport u medije. Prostora za sport se uvijek nađe i to u svim medijima. U tisku sportski događaji se uglavnom najavljuju, a nakon nekoliko dana obrađuje se detaljna analiza tog događaja. Najveći problem tiska svakako je brzina u odnosu na druge medije, no šira i bolja analiza sportskog događaja upotpunjuje tu manu. Radio je svoj sportski prostor našao u prijenosima utakmica. Zbog ogromne količine slušanosti radiopostaja te interaktivnosti radija kao medija s javnošću, veliku

pozornost može svaliti na sebe. Sljedeći medij je televizija, koja bez premca dominira sportskim sadržajima te pozornošću javnosti glede sportskog sadržaja. Izravni prijenosi najčešće su najgledaniji program na određenoj televizijskoj postaji toga dana. Učestalo se događa da se televizija odmiče od srži sporta, zbog novaca i sponzora. Posljednji medij koji je pronašao svoje „mjesto pod suncem“ u kontekstu sportskog sadržaja su novi mediji. Njihov se značaj nikako ne smije preskočiti jer zbog svoje brzine, prisutnosti i brojnosti, često su vrlo važan faktor kada se izvještava o sportu. Mlađa populacija najvažniji je motor tog sustava (Vasilj, 2014.: 22).

Najstarija interakcija između sporta i medija dolazi upravo iz tiskovina. Prvi članci koji su govorili o sportu objavljeni su u novinama, a kasnije su se tek pojavila prva specijalizirana sportska izdanja. Već 1792. godine u Engleskoj počinje izlaziti prvi sportski magazin u svijetu „Sporting Magazine“, a 1821. pojavio se i prvi sportski dnevnik („Sporting Life“). Jedan od danas najpoznatijih svjetskih novina, londonski „Times“, vrlo rano shvaća važnost sporta, tako da već 1829. godine uvodi stalnu sportsku rubriku „Sporting Intelligence“. U Americi prvo izvještavanje o sportskom događaju odviklo se 1733. godine, a radilo se o lokalnom boksačkom meču. Tijekom 19. stoljeća u Americi pokreću se sportske novine. U Hrvatskoj sportsko izvještavanje počinje pred sam kraj 19. stoljeća, kada se u Splitu počinje tiskati „Sport Dalmato“. U tom su se listu obrađivale teme uglavnom iz lovačkih sportova te sportova na području Dalmacije. Ubrzo nakon ovog lista u Zagrebu kreće tiskanje mjesečnika „Gimnastika - list za školsku i društvenu gimnastiku“. U prvoj polovici 20. stoljeća potreba za sportskim izvještavanjem postaje sve veća, pa se u vezi s time konstantno javlja nova tiskovina na sportskoj medijskoj sceni. Paralelno s tim u Europi nastaju sportski listovi, koji još danas postoje i glase kao najvažniji u kontekstu sportskog medijskog novinarstva, a to su talijanski „La Gazzeta dello Sport“ i španjolski „El Mundo Deportivo“. Oni kao i svi ostali sportski mediji tek u 20. stoljeću dobivaju veću pozornost javnosti (Rodek, 2018: 110 - 113).

Kako je već i ranije napisano, radio je svoj prostor za sport pronašao u velikoj slušanosti te interaktivnosti s javnošću. Otkako je s emitiranjem počeo Radio Zagreb, u njegovoj se programskoj shemi nalazi i emitiranje sportskog programa. Sport je od samog svojeg začetka bio iznimno dobro prihvaćen u javnosti, a redovito emitiranje radioemisije postalo je češće i zainteresiranost javnosti podigla se na novu razinu. Ubrzo sport pod utjecajem radija postaje masovna pojava koju prati masovna publika. Prednost koju radio pruža u odnosu na tisak je prijenos sportskog događaja uživo, tako da publika bez obzira na to gdje se nalazi, uz pomoć radijskog voditelja ili komentatora događaja, dobiva osjećaj kao da se nalazi na sportskom borilištu (Rodek, 2018: 115).

Po uzoru na Radio Zagreb, Televizija Zagreb ubrzo nakon početka emitiranja svojeg programa počinje s izvještavanjem sportskih događaja. Televizija je ubrzo dobila premoć u prezentiranju sportskog sadržaja jer su oni, kao i radio, prenosili utakmice, no imali su jednu dodatnu komponentu, a to je bila slika. Pojavom televizije sport se više ne može promatrati kao jednostavan sportski događaj, nego kao stvoreni sadržaj u kontekstu određenih zakonitosti svakog medija. Ni jedan medij, ma koliko god bio stručan, ne može dočarati potpunu kompleksnost nekog sportskog događaja (Rodek, 2018: 115 - 116). Koliko je televizija moćan medij u kontekstu sporta, jako se dobro može vidjeti po sve većem broju specijaliziranih TV kanala koji svakog dana u svakom trenutku prenašaju isključivo sportski program. Na primjeru sportskih medija poput „Arene Sporta“ i „Sportkluba“ to je jako vidljivo. Kao dva najpoznatija specijalizirana sportska kanala koji se nude u Hrvatskoj, imaju desetak programa u sklopu svojih kanala, no i to im ponekad nije dostatno da se uživo prenosi sve što bi publika željela. (Hrnčić, 2021: 11 - 12).

Kao najmlađi, ali svakako ne manje bitan medij je internet. On od svojeg početka ima bolje uvjete, nego što su to ostali mediji imali u početnim fazama. Zanimljivost, originalnost i brzina tri su temeljna faktora koja pokreću internetske medije u njihovoj utrci za korisnicima. Suodnosno zanimljivosti, originalnosti, uspješnosti i konkurentnosti teško je postići. Najvažnija je karika u postizanju ovakvog suodnosa u internetskim medijima interaktivnost s javnošću. Komentari, kao najčešći oblik komunikacije medija s javnošću ili javnosti međusobno na internetskom mediju, danas predstavljaju jedan iznimno velik trend. Što se sportskog sadržaja tiče, najzaslužniji su portali, dok se sve važnije pokazuju razne aplikacije za praćenje rezultata ili *live streaming*, a isto tako i za naknadno praćenje sportskog događaja ili gledanje najzanimljivijih detalja putem videozapisa (Rodek, 2018: 118). Novi izvor informacija, internet, dobro je došao svima koji imaju korist od sporta. Sportskim su novinarima internetske mogućnosti donijele mogućnost dodatne zarade, radom na internetskim portalima (Andrews, 2014: 2).

Nakon što je ukratko objašnjena povijest novinarstva, njezina podjela te koliko se sport i mediji u svojem radu isprepliću, potrebno je definirati sportsko novinarstvo, koje je već definirao Miroslav Vasilj: „Sportsko novinarstvo je posebna vrsta novinarstva koja sportske događaje i s njima povezane teme najavljuje, izravno prenosi, komentira te ih analizira nakon što završe, a neizostavni dio tog procesa su: sportski događaji i njihovi sudionici, predmet informacije, mediji i sportski novinari te recipijenti.“ (Vasilj, 2014: 23).

Osim definicije sportskog novinarstva potrebno je definirati i tko se sve može baviti sportskim novinarstvom. Kako točno postati i kako procijeniti sebe ili nekog drugog da jest ili će biti odličan sportski novinar, praktički je nemoguće, no potrebno je stvoriti određena znanja i vještine te neke kompetencije kako bi sportski novinar mogao raditi svoj posao. Prije svega, sportski novinar mora poznavati sport. Poželjno je isto tako i da se bavio nekim sportom prije, no nije uvjet. Kako smo već rekli ranije, sportsko novinarstvo spada u domenu područnog novinarstva, a ono se još može dijeliti. Tako da postoje sportski novinari isključivo za nogomet, rukomet, tenis ili neki drugi sport. U svom malom svijetu sportski novinar je osoba koja je spona između događaja i javnosti te koja ima cilj, da ne razočara javnost svojim greškama (Vasilj, 2014.: 24). Vasilj se u svom radu poziva na izjavu Jure Ozmeća, dugogodišnjeg urednika i sportskog novinara HRT-a i Sportske televizije, koji kaže: „Moramo doista u sebe i biti sigurni. Dakle: obrazovani, informirani, pismeni i zanimljivi, ali posebno - na isprike spremni!“ (Ozmeć, 2010, prema: Vasilj, 2014: 24). Sportski novinari moraju biti otvorenog uma, odnosno imati svijest da su pogriješili i prihvatiti svoju grešku, koje su sastavni dio svačijeg profesionalnog života.

Sportskim se novinarima često nameće etiketa neznanja, rijetko se događa da su sami sportaši, odnosno glavni akteri nekog sportskog događaja nezadovoljni kako je neki sportski novinar pisao ili govorio o njima. Većina nezadovoljstva dolazi od navijača. Vrlo se često tijekom nekih velikih sportskih natjecanja zna u narodu govoriti, a ponajviše kada se radi o nogometu, rukometu ili košarci, kako je Hrvatska zemlja s 4 milijuna izbornika. Po uzoru na to, Hamza Bakšić je u svojoj knjizi *Ja, novinar?*, pričajući o poistovjećivanju sportskog novinarstva s nogometom, kazao: „...samo u ove dvije profesije navijači znaju bolje od igrača što je trebalo učiniti i kako je to trebalo obaviti.“ (Vasilj, 2014: 25 prema Bakšić, 1996: 76).

Bez obzira na to koliko su uvijek svi pametniji od igrača ili novinara koji radi prijenos neke utakmice, ne smije se zaboraviti kako i u novinarstvu postoje ljudi koji svoj posao obavljaju izrazito neprofesionalno te svojim postupcima čine štetu i sebi i medijskoj kući za koju rade (Vasilj, 2014: 25 prema Bakšić, 1996: 76).

Sljedeća komponenta koja je potrebna da osoba može biti sportski novinar je razumijevanje potreba recipijenta i tu nam Vasilj daje svoje mišljenje: „Sportski bi novinar trebao osjećati bilo javnosti, a pritom joj ne podilaziti. Njegov će rad u tisku biti ocijenjen već na kiosku, na televiziji prebacivanjem na neki drugi kanal, a na internetu klikom miša na neki drugi sportski portal.“ (Vasilj, 2014: 25). Ono što sportski novinar još mora znati, to su retorička pravila. Oni moraju biti odlični govornici jer svaka greška izrečena u medijskom prostoru može uništiti

karijeru bilo kojeg sportskog novinara. Danas, u vrijeme društvenih medija, greška izrečena u izravnom prijenosu brzinom munje prenijet će se i većina će javnosti na tog novinara ubuduće gledati s podsmijehom. Sportski novinari ujedno moraju savladati znanja o potrebnoj tehnici. Osim osnovnih stvari poput pričanja barem engleskog jezika ili upravljanja automobilom, novinari moraju znati kako funkcionira tehnika kojom se rukuju tijekom, primjerice prijenosa sportskog susreta (Vasilj, 2014: 26). Sportski novinari moraju imati razvijen osjećaj za medij u kojem rade pa tako Sapunar kaže: “Tako vrstan novinar u dnevnom listu može postati loš novinar na radiju ili televiziji jer ne vlada vještinom i kulturom govora koji su nužni instrumenti za radu u takvim medijima.“ (Sapunar, 2005:46 prema Vasilj, 2014:27).

Autor Balle smatra da je najtočnija definicija kojom se svaki sportski novinar mora ravnati definicija Huberta Beuva-Meryja: „Radio najavljuje događaj, televizija ga prikazuje, a tisak objašnjava.“ (Balle, 1997: 25 prema Vasilj, 2014: 27). Da bi se postalo sportskim novinarom potrebno je još nešto, a to je opća naobrazba, dakle novinar ne smije biti sluga svojeg posla i misliti izvan granica onoga za što je specijaliziran. Svakom novinaru potreban je neki stil rada po kojem će biti prepoznatljiv, jer najgore što može je kopiranje. Iako profesionalan, sportski novinar u svaki prijenos mora unijeti malo sebe, kako bi što zornije mogao prikazati utakmicu.

Važna kompetencija sportskog novinara je i baratanje statistikom. Koliko je pokazano žutih kartona, koliko crvenih, koliko prekršaja, udaraca na gol i slično, podaci su koji olakšavaju posao sportskom novinaru (Vasilj, 2014: 28 - 31). Bilo koji sportski događaj je „živa stvar“ koju je nemoguće gledati kroz statističke brojke jer zna se događati da statistika i ono najvažnije - rezultat, ne idu jedan uz drugoga. Primjer takve nepovezanosti statistike i rezultata dogodio se na utakmici Celtic – Barcelona u sklopu nogometne Lige prvaka. Utakmica je odigrana 7. studenog 2011. godine. Gledajući statistički tu utakmicu, Barcelona imala je totalnu premoć nad Celticom. Posjed lopte bio je 89% za Barcelonu, u odnosu na 11% posjeda Celtica. Barcelona je tu večer napravila čak 955 dodavanja, dok je Celtic s druge strane imao tek 166. Od 23 udarca prema голу njih 14 išlo je u okvir Celticovog gola, dok su Celticovi igrači uputili tijekom 90 minuta igre tek 5 udaraca i svi su išli u okvir gola. Prema ovoj statističkoj dominaciji Barcelone može se očekivati kako je Barcelona ovu utakmicu pobijedila s lakoćom, no nije tako. Rezultat je bio 2 - 1 za Celtic, a rezultat je onaj koji se ustvari gleda (RTL, 2012). Pojednostavljeno rečeno, statistika u ovoj utakmici „pada u vodu“. Jedan on najpoznatijih hrvatskih sportskih novinara Drago Ćosić tijekom prijenosa jedna utakmice rekao je: „Statistika je kao bikini, pokazuje dosta, ali sve i ne otkriva.“ (Antena Zadar, 2014). Ova se izjava savršeno primjenjuje na kontekst utakmice iz primjera. Novinar mora znati kada i u kojoj mjeri govoriti

o statističkim pokazateljima. Kada je previše statističkih podataka, oni mogu „ubiti“ utakmicu, a s druge strane ponekad su i dobro došli jer je sama utakmica dosadna.

Posljednja važna kompetencija za sportskog novinara, prema Vasilju, pridržavanje je zadanih rokova. Takvi rokovi najčešće su vezani uz tisak, gdje je novinar ograničen zbog, primjerice, tiskanja novina. Često se zna događati da novinari iz tiskovnih medija pišu tekstove dok još sportski događaj traje kako bi uspjeli stići sve. Rokovi često, osim što utječu na psihičko zdravlje novinara jer stvaraju stres, utječu i na kvalitetu teksta. U takvim stresnim situacijama na vidjelo izlazi kvaliteta novinara koji, uz manjak vremena i pritisak koji se vrši na njega zbog rokova, uspijeva isporučiti dobar i zanimljiv tekst, a ne dosadan, pun nepotrebnih činjenica i brojki. Danas moderna tehnologija olakšava život sportskim novinarima, no u konačnici ne rješava problem u potpunosti (Vasilj, 2014: 31 - 32).

Početak je u svakom poslu najteži. U sportskom novinarstvu u samom početku od velikog je značaja stvaranje kontakata i poznanstava, kako bi se moglo što kvalitetnije raditi te samim time i napredovati tijekom karijere i doći do željenih profesionalnih ciljeva. Slika sportskih novinara u javnosti poprilično je iskrivljena. O tome kako ljudi doživljavaju sportske novinare i koliko je uistinu truda i rada potrebno kako bi neki sportski novinar imao mogućnost izvještavanja s nekog velikog sportskog događaja, govori Fabijan Hrnčić u svome radu na sljedeći način: „Mišljenje je kako oni putuju svijetom, besplatno idu na najveća sportska natjecanja, družu se sa sportašima, nešto napišu ili prokomentiraju za određeni medij u kojem rade, a na kraju svega za to još budu i plaćeni. Tako mnogi ljudi vide posao sportskog novinara, ali mnogi od njih nisu ni svjesni koliko su se prevarili. Da, postoji mogućnost odlaska na velika sportska natjecanja, gledanja s tribina primjerice Svjetskog nogometnog prvenstva, putovanja na različite svjetske destinacije itd., ali stvarnost zna biti dosta drugačija. Ne pojaviš se prvi dan na poslu pa te urednik odmah pošalje na Olimpijske igre. Iza toga stoje sati, dani, tjedni i godine rada na za mnoge ne baš toliko zanimljivim sportovima, rad gotovo svaki vikend i borba sa zacrtanim rokovima zbog, primjerice, odlaska utakmice u produžetke, dugih priprema za neke sportove s kojima niste dovoljno dobro upoznati, a o njima morate izvještavati itd.“ (Hrnčić, 2021: 12).

Iako se radi o novinarskom struci, postoji bitna razlika između sportskih novinara i općih novinara. Sportski novinari često su u bliskom kontaktu sa sportašima iz sporta kojim se bave. Kako su često u bliskom kontaktu, tako brzo stvaraju veze i poznanstva s tim sportašima. Druga stvar koja bitno razlikuje sportskog novinara i općeg novinara je odgovor na pitanje „Zašto?“. Dok opći novinari traže odgovore na 5W i teško pronalaze odgovor na najbitnije pitanje

„Zašto?“, sportski novinar pred svojim očima ima statističke brojke sportskog događaja, a i sam je sudionik tog događaja jer je prisutan i vidio je što se dogodilo, zbog čega je netko izgubio ili pobijedio (Mencher, 1977: 426, prema: Malović, 2005: 306, prema: Hrnčić, 2021: 13).

Unatoč razlikovanju u nekim segmentima, opće i sportsko novinarstvo ima mnogo zajedničkih nazivnika, a jedan od njih je etika i etičko ponašanje novinara. Kako Hrvatska enciklopedija objašnjava: “Etika je skup načela moralnoga (čudorednog) ponašanja nekoga društva ili društvene skupine koja se zasnivaju na temeljnim društvenim vrijednostima kao što su: dobrotu, poštenje, dužnost, istina ljudskost itd.; znanost o moralu kao društvenom fenomenu koji se izražava u konkretnim ljudskim postupcima u okviru pravila, maksima i civilizacijskih zasada jednoga društva; filozofska disciplina koja ispituje zasnovanost i izvor morala, temeljne kriterije za vrjednovanje te ciljeve i smisao moralnih htijenja i djelovanja.“ (enciklopedija.hr, 2022).

Novinari su često suočeni s mnogo etičkih dvojbi, stoga, kako bi se to olakšalo, postoji Etički kodeks Hrvatskog novinarskog društva. Tim se kodeksom ravnaju i sportski novinari. Stavljajući na stranu Kodeks, sportski novinari često se nalaze u problematičnim situacijama. Jedna od takvih situacija događa se kada nezavisnost novinara dođe na kušnju zbog raznih čelnika saveza, izbornika, menadžera i slično. Svatko tko zastupa neki klub ili igrača ima cilj što bolje prikazati ga u javnosti, često zanemarujući pravu istinu. Da bi netko pridobio novinara na svoju stranu, osim pritiska često se događa da se novinare indirektno podmićuje, primjerice plaćanjem hotela u kojem novinar odsjeda. Još jedan etički problem je i sukob interesa jer osoba ponekad zna biti član nekog kluba, a istodobno raditi kao sportski novinar.

Zbog ogromnog slijevanja informacija u javnost se znaju pustiti informacije bez prethodne provjere o njezinoj istinitosti. U sportskom novinarstvu takve situacije najčešće su u vrijeme prijelaznih rokova, odnosno u vrijeme kada igrači i klubovi mogu raditi transfere (Vasilj, 2014: 32-33). Posljednja velika priča vezana uz neprovjerene informacije doticala se jednog od najboljih nogometaša u povijesti Cristiana Ronalda. Tijekom ljeta otvoren je bio ljetni prijelazni rok, kada je mnogo igrača prešlo iz jednog u drugi klub. Kako se već dugo vremena piše po medijima, Cristiano Ronaldo je vrlo nezadovoljan u Manchester Unitedu i velika očekivanja su bila pred ljetnim prijelaznim rokom. Na početku pričalo se kako Ronaldo odlazi u Atletico Madrid, klub koji je najveći protivnik i gradski rival njegova bivšeg kluba Real Madrida, no te su vijesti demantirane. Najveće zanimanje za Ronaldov transfer stiglo je sredinom srpnja kada je na Twitteru izašla slika Ronaldovog automobila na parking u sklopu stadiona Sportinga iz Lisabona. Kako je to klub iz kojeg je ponikao Ronaldo, a i spominjao se kao jedan od klubova

koji su zainteresirani za dovođenje ovog Portugalca, ubrzo se počela širiti vijest kako je Ronaldo dogovorio posudbu s klubom iz Lisabona. Kako se nalazimo u 2022. godini, internet i društvene mreže „eksplozirali“ su kada su vidjeli tu vijest. Međutim sam Ronaldo vrlo je aktivan na društvenim mrežama te je ubrzo odgovorio na jednu od objava na Instagramu, o potpisivanju ugovora sa Sportingom, samo jednom riječju: “fake“ (lažno). Tim je odgovorom samo dokazao kako informacije izlaze u javnost bez provjere jer često je medijskim kućama bitnija brzina i kvantiteta od kvalitete sadržaja. Pred kraj prijelaznog roka Ronaldo se povezivao s talijanskim Napolijem, no unatoč svim napisima on je ostao u Manchester Unitedu, barem do sljedećeg prijelaznog roka (FT Desk, 2022).

Sportske se novinare često kritizira kada svojim komentarima daju prednost nekom klubu. Koliko god u nekim situacijama bilo teško održavati objektivnost i profesionalizam, sportski novinar mora težiti tome. U trenutku kada počinje utakmica ili bilo koji drugi sportski događaj, novinar mora ostaviti privatno po strani i raditi najbolje što može, kako ne bi došlo do pristranosti prema nekome. Naravno, postoje iznimke, a to je kada nastupa nacionalna reprezentacija. Nelogično i, u najmanju ruku, začuđujuće bilo bi čuti da hrvatski komentatori utakmicu hrvatske reprezentacije prenose bez imalo žara i naboja prema svojoj reprezentaciji. No, s druge strane, kada se igra neka utakmica, primjerice u domaćem prvenstvu, sportski novinar ne smije pokazivati lokalnu orijentaciju, nego biti što je moguće objektivniji. Etičko iskušenje s kojim se sportski novinar suočava je zadiranje u intimu i privatnost sportaša. Kako sportski novinari moraju odvojiti profesionalno i privatno, tako bi i sportaši morali sami, ali bi im se i moralo dopustiti da odvajaju ta dva života.

Problem etike javlja se kada se slučajno ili namjerno prikažu nasilne scene ili upadi navijača na teren. Kako se takve scene ne bi prikazivale, UEFA je u svojim regulacijama oko televizijskih prava donijela direktivu prema kojoj se, primjerice, upadi navijači moraju što prije prestati prikazivati u programu uživo. Glavni razlog zašto se to radi je da se obeshrabri sve one koji eventualno razmišljaju o upadu na neki teren (Geepeedet, 2021). Mnogo je primjera koji potvrđuju ovo pravilo, a jedan od najpoznatijih primjera je ulazak Kinsey Wolanski na teren, tijekom finala Lige prvaka 2019. godine. Brzom reakcijom kako snimatelja, tako i osiguranja, ona je maknuta iz kadra i terena i utakmica je ubrzo nastavljena, a Kinsey je kažnjen velikom novčanom kaznom (The Sun, 2019).

Međutim i u takvim situacijama događaju se propusti. Tako se na Zimskim olimpijskim igrama u Vancouveru u programu uživo prikazala pogibija gruzijskog sportaša. Ono što često ide rame uz rame s navijačkim neredima je i govor mržnje. Na ovim prostorima govori mržnje najviše

su se osjetili pred početak Domovinskog rata i raspada Jugoslavije (Vasilj, 2014: 33 - 35). Primjera govora mržnje, nažalost, u medijskom prostoru još ima, no sve ih je manje.

Jedan je od takvih primjera izjava sportskog novinara Ivice Blažička tijekom nogometne utakmice: „Utakmica nije bila prijateljska. Jučer u večernjim satima u zagrebačkoj Dubravi, pomalo, išli su na iznenađenje navijači Legije i nisu prošli dobro. Prema izvještajima koje imam iz redova naših mladića, Bad Blue Boysi upisali su uvjerljivu pobjedu. Tako da, taj uvod završio je dobro za navijače Dinama, a nadamo se da će tako biti i večeras.“ (Večernji.hr, 2021). Ovakva izjava te ponašanje sportskog komentatora nikako nije prihvatljiva, a i u javnosti je naišla na veliku osudu. Ova izjava dogodila se u kontekstu navijačkih nereda i sukoba navijačkih skupina Dinama iz Zagreba i Legije iz Varšave. Utakmica ovih dvaju klubova odigrana je u sklopu 3. pretkola Lige prvaka, a završila je rezultatom 1:1. Spomenuti navijački neredi dogodili su se večer prije utakmice, kada su se u dijelu Zagreba fizički sukobili huligani obiju nogometnih klubova (najnovijevijesti, 2021).

Posljednja etička dvojba, kojom se Vasilj bavi, a s kojom se novinari susreću je plagijat. Problem leži u tome što je odnos prema citiranju prilično slobodan (Vasilj, 2014: 35).

Profesionalizam, objektivnost i etičko ponašanje moraju biti ciljevi svakog novinara. Kako će se postupiti u određenoj situaciji, unatoč svim pravilima, odlučuje sam novinar, odnosno čovjek. Zbog toga može doći do propusta. Kako bi se ti propusti sveli na minimum, Dennis McQuail je u knjizi *Mass Communication Theory* donio značajke prema kojima se definira novinarska etika:

„1. Istinitost i točnost

2. Nepristranost i poštenje

3. Poštovanje osobnosti i privatnosti

4. Neovisnost o pojedinim interesima

5. Odgovornost prema društvu i društvenim dobrima

6. Poštovanje zakona

7. Moral pristojnost i dobar ukus.“ (McQuail, 1994: 126 prema Gabrić, 2017: 3).

Osim etičkih pitanja i problema kojima se svaki novinar bavi, često se „pred zidom“ nalaze i urednici. Moderno društvo, ogromna količina dostupnih informacija te mogućnost biranja

mnogobrojnih kanala, dovodi medijske kuće do pitanja „Kako zadržati postojeće recipijente?“. Filtracija informacije, pogotovo sportskih, danas je neizbježna. Sportski rezultati koji se danas prikazuju u medijima filtrirani su najviše po društvenim preferencijama naroda. Najinteresantniji sportovi za hrvatske medije su nogomet, košarka i tenis, koji se obilježavaju kao „elitni“ sportovi u Hrvata. U nekim drugim državama naglasak se stavlja na, primjerice, Formulu 1 ili skijanje, koji su tamo popularni. Međutim odnos sporta i medija nije jednosmjernan, nego dvosmjernan, odnosno interaktivan. Mediji u današnjem svijetu ne mogu preživjeti bez sportskih vijesti jer se sport upliće u praktički sve bitne društveno-ekonomske grane. Pod utjecajem sporta mogu se donositi svakakve pa čak i političke odluke. S druge strane, sport ne može bez medija. Najveći promotor sporta u svijetu zapravo su mediji, no i u toj teoriji postoji „ali“. Od pamtivijeka ljudi se bave ili konzumiraju sport. I dan danas ljudi se bave određenim sportom iako on nije baš medijski popraćen, a razlog tome su ljubav i uživanje (Coakley, 2001 prema Rodek, 2018: 109).

Velik broj sportova danas ne može biti medijski izložen. Medijski su popraćeni oni najbitniji sportskih događaji za određeni narod. Kako sport dotiče razne životne sfere, autori Altheide i Snow u knjizi *Media logic* uvode pojam medijalizacije. Najvažniji je pokretač današnjeg svijeta novac, stoga se pojam medijalizacije temelji na suodnosu ekonomije i sporta. Koliko je jaka ili slaba medijalizacija sportskog sadržaja ovisi o tome koliko je gledatelja zainteresirano za određeni sportski sadržaj, odnosno koliko novaca određeni sportski sadržaj donosi. Ta jačina mjeri se posebno u svakoj državi (Altheide & Snow, 1988 prema Rodek, 2018: 108 - 109). Razlog zbog kojeg je sport uistinu toliko popularan u društvu je taj što je u samo rijetkim situacijama dosadan. Osim zanimljivosti, druga vrlo važna karakteristika sporta je što se svi važni događaji znaju mnogo vremena unaprijed, stoga mediji mogu na vrijeme početi sa slaganjem plana i taktike kako pristupiti pojedinom sportskom događaju, a da se sviđi javnosti (Andrews, 2014: 2). Primjer toga je nadolazeće Svjetsko nogometno prvenstvo u Katru, koje počinje u studenom, a HRT već od rujna kreće s najavnim dokumentarnim emisijama o Katru.

Kao i u cijelom svijetu, nogomet je u Hrvatskoj broj jedan. Od nastanka države Hrvatske, i u medijima i u društvu, svaka utakmica hrvatske reprezentacije jednaka je nekoj vrsti državnog praznika. Pojednostavljeno rečeno, dan kada igra hrvatska nogometna reprezentacija nisu važne cijene računa, goriva ili namirnica, ništa nije važno jer igra reprezentacija (Šipuš, 2017: 18). Kolika uistinu nogomet društveno utječe na život ljudi u Hrvatskoj, najvidljivije je iz primjera Svjetskog nogometnog prvenstva u Rusiji 2018. godine. Tih 32 dana, u ljeto 2018. godine, Rusija je postala središte svijeta. Najbolje reprezentacije, među kojima i Hrvatska sjatile su se

u Rusiju, zemlju domaćina svjetskog prvenstva u nogometu. Istraživanje provedeno na tri hrvatska portala u kontekstu Svjetskog prvenstva u nogometu u Rusiji, pokazalo je koliko je sportski sadržaj isprepleten ostalim rubrikama koje portali pokrivaju. Zaključak koji je istraživač donio nakon izvršene analize je sljedeći: "... zbog tolike količine sadržaja koji bi se trebao nalaziti u rubrici *Showbizz* došlo je do suprotnog efekta, izgubila se kvalitetna sportska analiza i promišljanje o sportu kao nečem što ne mora stalno sadržavati reakcije poznatih navijača, političara ili publike, nego ono zašto ljudi i čitaju portale koji se bave sportom, a to je analiza od strane osoba koje su bile na licu mjesta i koje će zbog kredibiliteta, analitike i činjenica iznijeti stav o viđenom sportskom događaju." (Kužić, 2020: 68). Tople lipanjske i srpanjske noći bile su idealan mamac za gledanje utakmica na ulicama i trgovima diljem Hrvatske, no najveće zajedničko gledanje uvijek je bilo na Trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu. Tisuće ljudi zajednički je uživalo u odličnim rezultatima hrvatske reprezentacije, a koliko su zajedništvo te društveni i nacionalni naboj igrali ključnu ulogu, vidljivo je bilo nakon utakmica s Engleskom. Seizmološke postaje u Zagrebu su tijekom najvažnijih dijelova utakmice, Mandžukićev gol u 107. minuti te kraj utakmice, registrirale iznadprosječno podrhtavanje tla. Navijači su svojim slavljem doslovno izazvali mali potres (Večernji list, 2018). U početku vjerojatno nitko nije bio svjestan značaja rezultata „Vatrenih“ na tom prvenstvu, no ljubav, žar, zadovoljstvo i sreća svoje pravo lice pokazali su 16. srpnja kada je oko pola milijuna Hrvata dočekalo reprezentaciju u Zagrebu. Autobusu koji je s reprezentativcima krenuo iz Zračne luke Zagreb trebalo je više od pet sati kako bi stigao na glavni zagrebački trg. Važnost sporta, odnosno nogometne reprezentacije za hrvatsko društvo u cjelini nemjerljiv je (Gol.hr, 2018). Mediji su i tada odigrali vrlo važnu ulogu u promociji Hrvatske. Zbog mnogobrojnih mogućnosti koje se pružaju zahvaljujući, ponajprije, internetu, mnogo je stranih medija toga dana izvještavalo iz Hrvatske. Tako se o dočeku reprezentacije pisalo u SAD-u, Španjolskoj, Velikoj Britaniji itd. (Majdak, 2018).

Osim u Hrvatskoj, ovakva suradnja sporta i drugih čimbenika važnih za društvo i gospodarstvo, vidljiva je i u većini zemalja. Jedan od najzanimljivijih primjera kako je nogomet povezan s gospodarstvom dolazi s Islanda. Malena država na krajnjem sjeveru Europe, 2016. godine na Europskom prvenstvu u nogometu u Francuskoj, iznenadila je favoriziranu Englesku i s rezultatom 2 : 1 prošla u četvrtfinale natjecanja, a Engleze poslala kući. Utakmica je odigrana 27. lipnja 2016. godine, a u posljednjih desetak dana ožujka sljedeće godine na Islandu se dogodio tzv. „baby boom“. Devet mjeseci nakon povijesne pobjede islandske reprezentacije dolazi do naglog skoka nataliteta. Takav nagli natalitet povezuje se baš s tom pobjedom.

Svakako valja istaknuti kako je i za vrijeme cijelog europskog prvenstva društvena slika Islanda bila vrlo opuštajuća i sretna, baš zbog pobjeda njihove reprezentacije (N.R., 2017).

Popularizacija i promocija sporta danas je prisutna zahvaljujući medijima. Kada se kaže sport, najčešće se misli na nogomet. Sportaši, odnosno nogometaši, prestali su biti neki puki ljudi koji udaranjem lopte zarađuju za život. Oni su danas uzori mnogobrojnim mladima, koji za njih čuju i vide iz medija. Osim klasičnih medija, na popularnost nogometaša kao uzora mladima, velik utjecaj imaju i „novi“, elektronički mediji. Ljudi, a ponajviše djeca i mladi, stalno su u doticaju sa sportskim zvijezdama, njihovim načinima života i slično. Kroz takve teme najviše se pokazuje koliko je sport uistinu popularan, jer su takve vijesti uglavnom vezane uz sportaše ili klubove, a nemaju nikakve veze sa sportom. Odličan primjer toga je nogometaš Mario Balotelli¹. Svojim nedoličnim ponašanjem proteklih je godina punio naslovnice sportskih novina i časopisa. Vijesti o glupostima koje radi u slobodno vrijeme, ali i na treninzima i utakmicama, rade loš učinak za njega i klub za koji nastupa, no mediji svejedno pišu o tome. Razlog leži u tome što su mediji danas spona između društva i sporta. Oni se više ne bavi isključivo sportskim stvarima, nego zalaze i u život sportaša „izvan terena“, što je društvu u posljednje vrijeme sve zanimljivije i bitnije. Najveću ulogu u tome dakako imaju elektronički mediji, koji su zbog brzine prijenosa informacija i jednostavnosti korištenja, javnosti uvijek na usluzi.

Ulogom elektroničkih medija u sportu stvoreni su preduvjeti za razvoj i nastajanje novih funkcija sporta, a autor Bartoš navodi neke od njih: „...zabavna funkcija sporta, vizualnost sporta, društvena funkcija sporta i funkcija motoričkog osposobljavanja populacije“ (Bartoš, 2012: 161 - 163).

Danas se cijeli svijet gleda kroz „crno“ i „bijelo“, tj. ništa ne može proći bez pozitivnih i negativnih strana. Mnogo je primjera na jednoj i na drugoj strani. Primjer Marija Balotellija, primjer je negativnog utjecaja na mlade, dok primjerice, njegov kolega Cristiano Rolando uzor je mnogim mladima. Njegov život i ponašanja izvan terena te promocija zdravog načina života, hranjenja i vježbanja potaknuli su mnogo mladih da se počnu baviti sportom te hraniti zdravlje.

¹ Mario Balloteli talijanski je nogometaš koji trenutno nastupa u francuskom klubu „OGC Nice“ i za talijansku nogometnu reprezentaciju. Roditelji su mu afričkog podrijetla, no rođen je u Palermu na Siciliji. Nogometnu karijeru počeo je u klubu „Lumezanne“ za koji je upisao prvi seniorski nastup u karijeri 2006. godine. Ubrzo, 2007. godine, potpisao je za „Internazionale“ i tamo igrao gotovo 3 godine. U to je vrijeme do izražaja dolazilo njegovo loše ponašanje zbog kojeg je izbačen iz prve momčadi 2009. godine. Nakon Intera otišao je u „Manchester City“, gdje je zbog novih incidenata otišao iz kluba u „AC Milan“. Nakon 18 mjeseci vratio se u Englesku, ovog puta u „Liverpool“. Nakon Liverpoola igrao je u niželigaškim klubovima, sve dok nije potpisao za današnju „OGC Niceu“ (thefamouspeople.com).

Mediji putem sporta filtracijom velike količine informacije direktno utječu na društveno raspoloženje nacije. Kako bi se odredile informacije koje će se oblikovati u vijesti i koje će izaći u javnost putem medija, određeno je, prema Vasilju, 18 kriterija za odabir sportskog događaja, a nekoliko njih bit će objašnjeno:

1. "Elitni" sportovi i „elitna“ natjecanja

Htjeli ili ne htjeli priznati, sport se, ne samo u medijskom kontekstu, dijeli na one više popraćene i one manje popraćene, odnosno ne elitnije. Razlozi leže u količini publike zainteresirane za određeni sport. Tako, primjerice, nogometna natjecanja poput Lige prvaka, ali i u posljednje vrijeme i običnih nacionalnih prvenstava poput engleske *Premier* lige ili španjolske *Primere*, pune naslovnice i sportski medijski prostor. Osim nogometa u Hrvatskoj vrlo važnu ulogu imaju košarka i tenis. „Manji“, medijski ne toliko zanimljivi sportovi poput gimnastike, streljaštva i badmintona na medijsku scenu stupaju svake četiri godine tijekom održavanja Olimpijskih igara. Ista stvar vrijedi i zimske „manje“ sportove koji se mogu na televiziji vidjeti samo tijekom Zimskih olimpijskih igara (Vasilj, 2014: 35 - 37).

2. Neizvjesnost

Pažnju medija uvijek će prije pridobiti zanimljiviji sportski događaji u kojima pobjednik nije ili neće lagano doći do trijumfa. Određene su i dvije kategorije sportske neizvjesnosti, a to su: očekivana i neočekivana neizvjesnost. Susreti s očekivanom neizvjesnošću dobit će veću medijsku pažnju svih vrsta medija, najčešće jer postoji veliki „ulog“ za koje momčadi, ako se radi o ekipnom, ili sportaši, ako se radi o individualnom sportu, igraju. Jednostavno objašnjeno na primjeru, ako u skupini, primjerice Lige prvaka, u zadnjem kolu igraju međusobno druga i treća momčad po bodovima u grupi, ta utakmica odlučuje o prolazu dalje, mediji će se više njome baviti nego drugom utakmicom skupine u kojoj igraju prva i posljednja momčad. S druge strane, neočekivana neizvjesnost je kada, primjerice, u rukometu favorit utakmice pobjedu mora tražiti u produžetcima ili izvođenjem sedmeraca ili kada rezultat neke utakmice potpuno promijeni poredak u grupi (Vasilj, 2014: 37 - 38).

3. Veliki pothvati - rekordi

Jedna od svakako „najčarobnijih“ stvari u svijetu sporta je ta što se u većini slučajeva prije posljednjeg sučevog zvižduka ili prije prelaska cilja, ne može reći tko je pobjednik. Iako se uvijek prognoziraju favoriti nekog natjecanja, iznenađenja su uvijek moguća. Jednostavno, nekome se sve idealno posloži taj dan i osoba ili momčad naprave veliko iznenađenje na natjecanju (Vasilj, 2014: 39 - 40).

Takvih iznenađenja, koja su ujedno i ogromni sportski poduhvati, ima mnogo. Jedno od posljednjih je hrvatski tenisač Borna Ćorić, koji je osvojio ATP Masters 1000 u Cincinnatiju. Borna je 2021. imao operaciju ramena koja ga je udaljila s teniskim terena više od godinu dana. Svega nekoliko mjeseci nakon povratka, na pozivnicu organizatora, kao 152. igrač svijeta te praktički autsajder, fantastičnom igrom u tih desetak dana, nanizao je pobjede protiv najboljih igrača svijeta i osvojio naslov te na rang ljestvici skočio za 123 mjesta. O ovakvom iznenađenju pisali su skoro svi mediji svijeta, te je Borna postao teniska priča broj 1 u svijetu u tome trenutku (Al Jazeera i agencije, 2022).

4. Rivalstvo

Medijska pozornost plijeni pažnju medija i javnosti. Najpoznatije nogometne utakmice na svijetu poput „El Clasica“, utakmice između Real Madrida i Barcelone, ili „Derbi della Madonnina“, utakmice između gradskih rivala Intera i Milana, dobivaju višemilijunsku pozornost kako nogometnih zaljubljenika tako i medija. U Hrvatskoj to je veliki nogometni derbi Dinama i Hajduka ili u rukometu PPD Zagreba i Nexea iz Našica. Iako takvi susreti znaju, sportski gledano, biti ne previše kvalitetni, pozadinska priča je ta koja interesira kako medije tako i javnost (Vasilj, 2014: 41).

5. Humor

Greške i smiješne stvari događaju se svakome, međutim kada se radi o profesionalnom sportašu kojeg mediji prate, svi to vrlo brzo vide i brzo postane hit na internetu. Smiješan pad, sudar

igrača, lopta koja je negdje ostala priklještena i sl., događaji su koji će nasmijati javnost. Međutim i ovdje postoji ono „ali“. Novinar mora dobro razlučiti smiješno od tragičnog, jer, primjerice, sudar u Formuli 1 pri brzini od 250 km/h sve je samo ne smiješan događaj. Tako da kod ovog kriterija za odabir događaja treba biti vrlo pažljiv (Vasilj, 2014: 43).

Koliko je sport uspio prodrijeti u društvo, vidljivo je iz činjenice da je taj „kotačić“ u svakodnevnom životu ljudi više prisutniji nego većina drugih, poput kulture ili ekonomije. Tome u prilog idu, sada već zastarjeli podaci, da je 2012. u Republici Hrvatskoj čak 7% populacije bilo aktivnim članom nekog sportskog udruženja. Međutim, sport se danas poprilično odmaknuo od svoje primarne funkcije i postao ogroman biznis te izvor multimilijunskih profita. Osim u ekonomiji, sport je poveznicu pronašao i u drugim granama, od kojih je najvažnija turizam. Sport je tek nakon 2. svjetskog rata počeo rasti u globalni fenomen. Nakon mnogobrojnih razaranja i ubijanja, ljudi su bili željni razbibrige i uživanja u životu. U Europi razvojem sporta prednjači nogomet i samim time u nogomet se počinju „pumpati“ sve veća financijska sredstva koji ubrzo postaje industrija. Paralelnim razvojem na nekoliko strana odmiče se pojam rekreacije i nastupa pojam profesionalizma. Nastankom profesionalnog sporta interes ulagača u sportaše i klubove raste. Tada na scenu dolaze procesi poput globalizacije i nastupa moderno vrijeme, kada novac počinje voditi glavnu riječ jer dotadašnji sustavi financiranja sportskih klubova nisu više bili toliko bitni (Škaro, Stipetić, 2016: 129 - 135).

Koliko je sport, a najviše nogomet, profitirao iz razvoja sporta kao djelatnosti, a potom i industrije, jako dobro govori nedavni primjer kupnje jednog engleskog nogometnog kluba. Newcastle United legendarni je engleski klub, koji je za 307 milijuna funti kupio multimilijarder iz Saudijske Arabije. Spomenuti vlasnik, prema službenim informacijama, na svojim računima ima 320 milijardi dolara. No, on nije jedini bogati Arap koji je svoje novce uložio u nogometne klubove, ali je daleko najbogatiji (index.hr, 2021). Mnogo je primjera koji služe nogometu kao industriji, no jednako tako loše utječu na nogomet kao sport, jer je javnost željna dobrih utakmica i rezultata svog voljenog kluba, a ne enormne količine utrošenih novaca. Medijsko praćenje nekog sportskog događaja samim time ukazuje na činjenicu da je sporni sportski događaj atraktivan širem broju ljudi.

Praćenje medija i javnosti, za sportaše i klubove u najvećoj mjeri znači novac. Oni svojim pojavljivanjem na televiziji, novinama ili portalima, za popriličnu svotu novaca mogu

reklamirati odjevni *brand*, primjerice, ako govorimo o tenisu, to su Lacoste ili Asics ili ako govorimo o rukometu to je Kempa. Sportaši su vrlo često primjer mladima, stoga promoviranjem određene marke proizvoda potiču kupnju tog proizvoda (Škaro, Stipetić, 2016: 137).

4. RUKOMET

Užurbani način života te stres, koji se time stvara, ljude je dovelo do toga da sve manje brinu za sebe i svoje potrebe te da im je posao postao život. Kako bi se maknuli od posla i svakodnevnih briga, učestalo ljudi rekreativno treniraju ili se bave različitim sportovima. Među

velikim brojem sportskih igara može se pronaći i rukomet. Rukomet je polistrukturalan sport (Poturica, 2014: 76). Objašnjenje što su to polistrukturalni sportovi dao je Mraković u knjizi *Kineziologija*: „Polistrukturalni aciklički sportovi u kojima dominiraju aciklička gibanja, gdje je rezultat u pravilu binarna varijabla, gdje se gibanje izvodi i ograničava u direktnom sukobu s protivnikom i gdje je cilj simbolička destrukcija protivnika“ (Mraković, 1971: 4). Igranje rukometne igre potiče jako dobro razvijanje psihomotornih sposobnosti, naročito kod djece. Osim psihomotornih sposobnosti, znanstvenici su dokazali kako je korelacija između rukometa i inteligencije visoka, tako da djeca treniranjem rukometa razvijaju i intelektualne sposobnosti (Poturica, 2014: 76).

Jedan od „elitnih“ sportova u medijima i u društvu je rukomet. Iako je daleko od najpopularnijeg među elitom, rukomet ima vrlo dobar status, naročito u Hrvatskoj. Većina populacije Hrvatske, a i ostalih zemalja, strogo prati rukomet tijekom svjetskih i europskih prvenstava, a ostatak vremena rukomet je na njihovoj margini.

Rukomet je dvoranski sport koji se igra na terenu dužine 40 metara i širine 20 metara. Cilj je u rukometu jednostavan, a to je: zabiti gol i u konačnici imati više zabijenih golova od suparničke ekipe. Igraju se dva poluvremena po 30 minuta. Rukometne momčadi igraju u formaciji 6 + 1, odnosno 6 igrača u polju i vratar. Pozicije su u rukometu sljedeće: lijevo krilo, lijevi vanjski, srednji vanjski, desni vanjski, desno krilo, pivot i golman (Hrvoje, 2020). Igra se sastoji u pravilu od dvije faze: faza napada i faza obrane. U fazi napada igrači vođenjem lopte, odbijajući ju o pod, te dodavanjem i u konačnici pucanjem nastoje nadmudriti protivničku obranu i golmana. Najčešće tijekom pucanja radi se o tzv. skok-šutu, gdje igrač puca na gol kada je u letu, odnosno kada ne dodiruje tlo. Obrambena faza sastoji se slaganja igrača, uglavnom do linije od 6 metara ispred gola. Sve unutar 6 metara je tzv. vratarev prostor, gdje ni jedan igrač ne smije stajati, dakle loptu u tom vratarevom prostoru igrači obje ekipe mogu primiti samo ako ne dodiruju tlo u tom trenutku. Rukomet je prilično grub sport, stoga ozljede i razna puknuća nisu rijetkost u ovom sportu. Za sve prekršaje postoji različita vrsta kazne: žuti karton dodjeljuje se igračima koji naprave neki „standardan“ rukometni prekršaj na početku utakmice, zatim crveni karton je za teške, opasne i namjerne prekršaje, a isključenje 2 minute je za grublje prekršaje tijekom utakmice (Poturica, 2014: 78).

Godine 2016. uveden je i plavi karton kojeg dobivaju igrači za izrazito grube prekršaje, a, po završetku utakmice, za igrača koji je dobio plavi karton piše se izjava o incidentu, nakon koje disciplinska komisija odlučuje o daljnjim sankcijama. Osim plavog kartona dozvoljeno je novo pravilo, a to je da vratara može zamijeniti igrač u fazi napada, tako da momčad može napadati

sa 7 igrača (index.hr, 2016). Napad sa 7 igrača u svojoj suštini znači mnogobrojna dodavanja dok jedan od napadača ne ostane sam, jer u obrani stoji 6 braniča, stoga dolazi do tzv. prebrojavanja. Što se osnovnih rukometnih pravila tiče, valja još istaknuti da tijekom vođenja lopte igrač ima pravo držati loptu i hodati s njom 3 koraka nakon kojeg svaki daljnji korak označuje tzv. korake i lopta se daje protivničkoj momčadi (Poturica, 2014: 78).

Jedan od većih problema rukometa općenito je što, iako su pravila jasno definirana, odluke tijekom utakmice spadaju na suce, a suci su ljudi koji znaju pogriješiti. Većina odluka tijekom igre spada na procjenu sudaca. Tako, primjerice, tijekom napada momčad nema strogo definirano trajanje napada, kao što je to primjer u košarci ili vaterpolu, nego suci procjenjuju. Da bi napad što dulje trajao, momčad mora biti „opasna po gol“, odnosno moraju pokušati stvarati akcije kojima bi moglo dovesti do šuta na gol. Ako je napad statičan, odnosno ako se napadači dodaju bez neke agresivnosti, suci dižu ruku što znači pasivan napad nakon kojeg, prema pravilima, napadači imaju još 6 dodavanja i ako ne upute udarac na gol, lopta ima se oduzima i dodjeljuje protivničkoj momčadi. Odluke o pasivnosti napada često znaju biti kontroverzne, naročito kada se radi o kraju utakmice u kojoj su momčadi igrački i rezultatski izjednačene. Još jedna kontroverzno pravilo je pravilo probijanja. Ako se napadač, kada ide na udarac, zabije u braniča koji stoji s dvije noge na tlu i nije se kretao, dolazi do prekršaja u napadu, odnosno probijanja i lopta ide ekipi koja se branila. Međutim, ako se branič kretao ili je bio u skoku, to je prekršaj u obrani i lopta ostaje u posjedu napadačke ekipe (Hrvoje, 2020).

Kao i u slučaju pasivnog napada, odluka o probijanju ili obrambenom prekršaju ostaje na procjeni sucima i svaka pogrešna odluka može preokrenuti utakmicu. Iako su suci uvježbani profesionalci kojima je cilj biti što objektivniji i točniji u obavljanju svojeg posla, kao što je rečeno, ipak su samo ljudi koji znaju pogriješiti. Razina rukometne igre u najboljim europskim klubovima i natjecanjima je toliko visoka, da zbog brzine kojom se igra suci često pogriješe što može pokvariti cijelu utakmicu.

Rukometna utakmica obiluje prekršajima zbog mnogobrojnih fizičkih kontakata između protivnika u fazama napada, odnosno obrane. U Pravilniku Hrvatskog rukometnog saveza (HRS-a) definirano je, među ostalim, koje su dopuštene i nedopuštene radnje tijekom pravljenja prekršaja za vrijeme rukometne igre. Prema Pravilniku HRS-a dopuštene su sljedeće radnje:

- „ a) korištenje dlana s ispruženim prstima za igranje loptom koja je izvan ruku drugog igrača
- b) povijenim rukama biti u tjelesnom doticaju sa suparnikom, nadzirati ga i slijediti na taj

način

c) tijelom blokirati suparnika u borbi za položaj.“ (HRS, 2016: 24).

Prekršaji koji nisu dopušteni dijele se u dvije kategorije, a to su oni koje ne treba kažnjavati progresivnim kažnjavanjem i oni koje treba kažnjavati progresivnim kažnjavanjem. Prekršaji koje ne treba kažnjavati progresivnim kažnjavanjem, ali nisu dopušteni su sljedeći:

„a) istrgnuti ili izbiti loptu suparniku iz ruku

b) blokirati suparnika rukama, dlanovima s ispruženim prstima, nogama, ili koristiti se bilo kojim dijelom tijela za njegovo pomicanje ili odguravanje u stranu, što uključuje i ugrožavanje suparnika laktom kako na mjestu, tako i u kretanju

c) držati suparnika (za tijelo ili dres), čak i ako on, usprkos prekršaju, nastavlja igrati

d) natrčavati ili naskakivati na suparnika.“ (HRS, 2016: 24).

S druge strane, prekršaji koji nisu dopušteni, ali trebaju se kažnjavati progresivnim kažnjavanjem dijele se u tri kategorije, a to su prekršaji koji se kažnjavaju progresivnom mjerom, odnosno samo prekidom igrom i razdvajanjem igrača, isključenjem na dvije minute i prekršaji koji se trebaju kažnjavati diskvalifikacijom. Prekršaji koji se kažnjavaju s dvije minute su sljedeći:

„a) prekršaji načinjeni velikom silinom ili nad suparnikom koji je u brzom trku

b) dugotrajno držanje ili povlačenje suparnika na tlo

c) prekršaji u predjelu glave, grkljana i vrata

d) snažan udarac u tijelo ili po pucačkoj ruci

e) pokušaj da se suparnik izbací iz ravnoteže

f) natrčavanje ili naskakivanje na suparnika velikom brzinom.“ (HRS, 2016: 25).

Diskvalifikacijom s utakmice, odnosno crvenim ili plavim kartonom kažnjavaju se sljedeći prekršaji:

„a) trenutačan gubitak nadzora nad tijelom pri trčanju ili skakanju, ili pucanju

b) posebice energična radnja nad suparnikovim tijelom, napose usmjerena prema licu,

grkljanu ili vratu (žestina tjelesnog dodira)

c) počiniteljev bezobziran odnos spram suparnika prilikom prekršaja.“ (HRS, 2016: 25).

Osim definiranih prekršaja koji se kažnjavaju progresivnim kaznama, u Pravilniku su definirana i mjerila koje suci moraju primjenjivati prilikom donošenja odluka, a to su:

„ a) položaj igrača koji je učinio prekršaj (čeoni položaj, sa strane ili odostraga)

b) dio tijela u koji je usmjerena nedopuštena igra (trup, pucačka ruka, noga, glava, grkljan, vrat)

c) snaga prekršaja (intenzitet nedopuštenog kontakta, i/ili prekršaj nad suparnikom koji je u punom trku)

d) učinak nedopuštene radnje:

- utjecaj na nadzor nad tijelom i loptom

- smanjenje ili sprječavanje mogućnosti kretanja (pokretljivosti)

- sprječavanje nastavka igre.“ (HRS, 2016: 24 - 25).

Rukometna pravila kakva danas poznajemo ustanovljena su tek 1917. godine, a dodatno su utvrđena 1919. godine (hand-ball.org, n.d.). Iako su suština rukometne igre i osnovna pravila tu od samog početka, neka od pravila mijenjala su se tijekom godina. Na promjenu pravila najviše utječu moderni načini igre, odnosno igra se puno brže nego što se igralo u prošlosti, ali i utreniranost igrača. Tako su, kao što je i ranije rečeno, 2016. donesena pravila glede pasivnosti napada i plavog kartona, a posljednja promjena pravila na snagu je stupila ove godine. Uvedena su 4 nova pravila, iako još nisu sva u uporabi. Prvo je pravilo, kao i u izmjeni 2016. godine, vezano uz pasivnost napada. Prije 6 godina pravila su govorila kako nakon podizanja ruke sudaca u kontekstu pasivnog napada napadačka momčad ima još 6 dodavanja, koja su sada smanjena na 4 dodavanja. Druga promjena pravila vezana je uz gađanja vratara u glavu. Važno je napomenuti kako današnji profesionalni rukometaši bacaju loptu brzinom od oko 90 - 100 km/h. Ni jednom vrataru nije lako kada ga lopta s tolikom brzinom pogodi u lice. Novim pravilom kažnjavaju se igrači koji namjerno, što je opet procjena suca je li namjerno ili nije,

pogode vratara u glavu koji nije pomicao glavu prema lopti crvenim kartonom. Treće pravilo vezano je uz ljepilo, tzv. smolu. Ovo je ljepilo jedinstveno u svijetu sporta, i baš zbog toga čini rukomet takav kakav jest. Žele se uvesti nove manje lopte, drugačijeg materijala, pa bi se tako ljepilo moglo izbrisati iz rukometa. Posljednje novo pravilo vezano je uz „brzi centar“. Na mnogim rukometnim utakmicama viđeno je kako momčad koja je primila gol želi izvesti „brzi centar“ te napasti na još nepostavljenu obranu, ali su često suci to zaustavili zbog pogrešnog izvođenja. Dosadašnje pravilo govorilo je da igrač tijekom izvođenja „centra“ mora jednom nogom stajati na crti centra i onda izvesti. Sadašnje pravilo govori da igrač koji izvodi „centar“ mora jednom nogom biti u centralnom krugu i tad može izvesti loptu (Žurić, 2022).

Zbog velikog broja prekršaja i žestine prekršaja rukomet se često u društvu naziva „prljavi sport“. Novim pravilima nastoji se umanjiti broj teških prekršaja, strožim sankcijama te se ustraje na većem broju pogodaka u utakmici. Nova pravila su u uporabi, kako bi se, primjerice, „brzim centrom“ dobilo na većoj brzini i atraktivnosti rukometa, koji u konačnici dovode do laganih pogodaka.

4.1. Povijesni prikaz rukometa

Nekoliko je različitih verzija rukometa tijekom povijesti bilo igrano. Pronađeni povijesni izvori govore kako su neke inačice rukometa igrane čak u vrijeme drevnog Egipta, antičke Grčke te Rimskog Carstva (Andrews, 2017). Unatoč raznim inačicama igranim u drevna vremena, najzaslužniji za nastanak rukometa kakav danas poznajemo su Europljani. Prva od svih nastaje „hazena“ 1892. godine. Igra koja je nalik modernom rukometu, a njezin začetnik je Vaclav Karas. U Danskoj nekoliko godina kasnije nastaje nova igra nazvana „haandbold“. Već 1904. godine njezin utemeljitelj Holger Nielsen izdaje prvi priručnik o spomenutoj igri. Ubrzo nakon te dvije igre, 15-ak godina kasnije, nastaju slične igre u Ukrajini, Njemačkoj, gdje se ta igra naziva „Torball“, i Švedskoj. Iako su sve ove igre imale svoja pravila, sve njih možemo povezati s pravilima današnjeg rukometa, no temeljna pravila iz kojih je nastao veliki rukomet načinjena su u njemačkom „Torballu“. Na prvu međunarodnu utakmicu čekalo se skoro 10 godina: „Prva međunarodna rukometna utakmica u Europi odigrana je 13. rujna 1925. godine u mjestu Halle u Njemačkoj između Austrije i Njemačke (6 : 3). Do 1930. godine održavani su samo susreti u velikom rukometu između muških momčadi. Prvi međunarodni susret rukometašica održan je

7. rujna 1930. godine u Pragu između Austrije i Njemačke (5 :4).“(Kramer, Pinević, 2009: 52).

Ubrzo nakon prvih međunarodnih susreta počelo se sve više raspravljati o velikom rukometu kao olimpijskoj igri. Uspostavljena je međunarodna federacija (IAHF), a u program Olimpijskih igara veliki rukomet stavljen je 1936. godine. Tada se za olimpijsko zlato borilo 6 reprezentacija, a ujedno su to i bile jedine Olimpijske igre gdje se igrao veliki rukomet. Ubrzo nakon njih veliku popularnost stječe dvoranski rukomet, odnosno moderni rukomet (Kramer, Pinević, 2009: 52).

Iako je postojao veliki rukomet, on je bio uglavnom orijentiran na muškarce, a za žene je tu bila hazena. Ona se postepeno razvijala u Češkoj i početkom dvadesetih godina 20. stoljeća počela se ozbiljnije shvaćati kao natjecateljski sport. Posljednja izmjena pravila bila je 1918. godine. Tadašnje Čehoslovačka i Jugoslavija bile su ponajbolje u hazeni, no službenih natjecanja nije bilo do 1930. godine. Godine 1930. i 1934. bile su jedine kada se hazena igrala na službenom natjecanju, a nakon toga ona je ostala samo za internacionalna prvenstva. Nakon Drugog svjetskog rata hazena se pokušala ponovno oformiti, no to je bilo bez uspjeha, stoga je hazena nestala. Važnost hazene posebna je u kontekstu rukometne povijesti u Hrvatskoj, o kojoj će se nešto kasnije reći (Mikić, 2017: 203 - 205).

Početak Drugog svjetskog rata sprječava daljnji rast i razvoj rukometa. Nakon rata veliki rukomet gubi na važnosti i veliku pozornost dobiva dvoranski rukomet. Godinu dana nakon završetka rata, 1946., osnovana je Međunarodna rukometna federacija, odnosno IHF. Nastankom IHF-a ukida se dotadašnja krovna organizacija IAHF i donose se temeljne odluke vezane uz rukomet te rukometne saveze. Godine 1947. održan je i prvi sudački tečaj, a 1954. održano je prvo Svjetsko rukometno prvenstvo za muškarce u dvoranskom rukometu. Za žene prvi je domaćin bila Jugoslavija 1957. godine. Tijekom tog perioda, a i sljedećih 20-ak godina, IHF je ulagao ogromne napore kako bi se dvoranski rukomet uvrstio u krovno sportsko natjecanje, Olimpijske igre. To se dogodilo 1972. na Olimpijskim igrama u Münchenu i od tada je rukomet stalni dio olimpijskog programa. Dvoranski rukomet preuzima nadmoć, što je za veliki rukomet značilo postupno gašenje. Sredinom 70-ih počinju se stvarati temelji za prvenstva mladih kategorija te kvalifikacije za svjetska prvenstva i Olimpijske igre (Kramer, Pinević, 2009: 54).

Prema povijesnim izvorima, kolijevka prve verzije rukometne igre u Hrvatskoj je Slavonija, dok je kolijevka rukometa Varaždin. Hrvatska nije kaskala za inovativnom igrom jer postoje

podatci kako je već 1920. godine rukomet, odnosno hazena bila prisutna kod nas. Gdje točno i kako je došla u Slavoniju, objašnjava autor Zvonimir Mikić: „U Brodu na Savi je u listopadu 1919. godine osnovan Prvi đački nogometni klub *Olimpija*. U proljeće 1920. godine dobili su pravila neke nove igre vjerojatno od gospodina Arnolda Hofmanna, a on od svojeg šogora koji je bio Čeh. Bila je prvenstveno namijenjena djevojkama, ali su je igrali i dječaci. Tako se u Prvom đačkom nogometnom klubu *Olimpija* počeo igrati rukomet (hazena), te se osnovala rukometna sekcija.“ (Mikić, 2017: 205).

Kao što je ranije rečeno, hazenom su se uglavnom bavile žene koja je bila jedna od rijetkih kolektivnih sportova kojim su se žene bavile. Nakon Drugog svjetskog rata, kao i svugdje, dvoranski rukomet preuzima primat, a hazena se gasi. Iako je došla prije rukometa kakvog danas poznajemo, hazena se prestala igrati 1951. godine, no stvorili su se određeni temelji na kojima živi današnji rukomet (Mikić, 2017: 244 - 245).

Otprilike 10-ak godina nakon pojave hazene u Slavoniji, učenici Realne gimnazije iz Varaždina prvi puta su vidjeli rukometnu igru i njome se oduševili. Na kraju iste školske godine odigrana je i prva javna rukometna utakmica, između razreda spomenute škole. Nakon njih takvu praksu počeli su izvoditi i njihovi kolege iz Zagreba i 1934. godine dolazi do prvog natjecanja između škola u Hrvatskoj. Nakon OI u Berlinu, na kojima je viđen veliki rukomet, osnivaju se prvi rukometni ogranci u već postojećim sportskim klubovima i društvima. Tadašnja Jugoslavija odigrala je prvu službenu rukometnu utakmicu 1939. godine. Zanimljivo je kako se za rukomet vrlo brzo stvorila velika zainteresiranost među hrvatskim stanovništvom. Takav entuzijazam nije pokvario ni Drugi svjetski rat, tako se vrlo brzo nakon njega osniva Odbor za rukomet u tadašnjem Fiskulturnom savezu Hrvatske i još se intenzivnije počinje baviti rukometnom igrom. Sve ove stvari, a pogotovo velika želja i volja ljudi za rukometom doveli su do osnivanja Rukometnog saveza Hrvatske 1948. godine. On djeluje sve do stvaranja neovisne Republike Hrvatske kada se 1992. godine osnovao Hrvatski rukometni savez prihvaćen od IHF-a i EHF-a. Novoosnovani rukometni savez ubrzo postaje najtrofejniji u hrvatskoj povijesti, a prvi predsjednik tog saveza bio je Božo Sušec. Obje rukometne reprezentacije, i muška i ženska, svoje prve utakmice odigrale su 1991. godine (Kramer, Pinević, 2009: 9 - 12).

O uspjesima hrvatske muške rukometne reprezentacije govore brojne medalje, odnosno njih 14 s velikih međunarodnih natjecanja. Među navedenih 14 medalja, ubrajaju se 3 olimpijske

medalje. Hrvatski su rukometaši u dva navrata, u Atlanti 1996. godine i Ateni 2004. godine, uzeli zlatno odličje te jednom brončano. Od ostalih 11 medalja Hrvatska je osvojila 5 medalja na svjetskim prvenstvima, a 6 na europskim. Na svjetskim prvenstvima hrvatska je rukometna reprezentacija uzela zlatnu medalju jednom, u Portugalu 2003. godine. Srebrom su se „okitili“ tri puta i to 1995. godine na Islandu, 2005. godine u Tunisu i 2009. godine na domaćem terenu u Hrvatskoj. Samo jednom na svjetskom prvenstvu Hrvatska je pobijedila utakmicu za treće mjesto, a to se dogodilo 2013. godine u Madridu. Najviše medalja Hrvatska je osvojila na europskim prvenstvima, međutim još uvijek nedostaje najsajnije odličje. Srebro i broncu osvajali smo po 3 puta. Finalnu utakmicu hrvatski su rukometaši gubili 2008. godine u Norveškoj protiv Danske, 2010. godine u Austriji kada su izgubili od Francuske te posljednji puta 2020. godine na europskom prvenstvu koje se održavalo u Norveškoj, Švedskoj i Austriji, kada su u finalu u areni u Stockholmu izgubili od Španjolske. Posljednju utakmicu europskog prvenstva hrvatski su rukometaši pobijedili 1994. godine u Portugalu, 2012. godine u Srbiji i 2016. godine u Poljskoj te su tim pobjedama otišli kući s brončanom medaljom (index.hr, 2020).

Osim svih osvojenih medalja koje je osvojila reprezentacija, hrvatski reprezentativac Ivano Balić proglašen je i najboljim igračem u povijesti rukometa. Godine 2010. održano je glasovanje na službenim stranicama Svjetskog rukometnog saveza, gdje se biralo između Nikole Karabatića, Talanta Dušebajeva, Joachima Deckarma i Ivane Balića, kako bi se izabrao najbolji rukometaš ikada. Pobijedio je Ivano Balić, koji je već ranije, 2003. godine i 2006. godine, proglašavan najboljim igračem svijeta te dvije godine (Korać, 2010). Nagradu za najboljeg na svijetu 2013. godine osvojio je još jedan Hrvat, Domagoj Duvnjak. Za tu nagradu izabrala ga je Međunarodna rukometna federacija (IHF), a Duvnjak je ranije te iste godine izabran u idealnu postavu Svjetskog prvenstva u Danskoj, kao najbolji srednji vanjski igrač (Strahija, 2014).

Pričajući o rukometu u Hrvatskoj, mora se spomenuti i ženska rukometna reprezentacija. Ona, u odnosu na muške kolege, nema ni približno toliko uspjeha. Osvojena je tek jedna medalja i to na Europskom prvenstvu u Danskoj 2020. godine. Pobjedom nad domaćinom, Danskom, rukometašice Hrvatske osvojile su brončano odličje i napravile jedno od najvećih rukometnih iznenađenja u povijesti. Valja spomenuti kako su ovim rezultatom ostvarile plasman na Svjetsko prvenstvo koje je održano ove godine, a to im je bio prvi nastup na nekom svjetskom prvenstvu nakon 10 godina (Herljević, 2020).

4.2. Europska rukometna prvenstva

Već je ranije rečeno kako je rukomet kao takav vrlo mlad sport, pa samim time i njegova natjecanja. Isto tako, kolijevka rukometa je u Europi, tako su i sva važnija, kako klupska tako i reprezentativna, natjecanja nastala u Europi. Prvo svjetsko prvenstvo održano je 1938. godine. Na europska se prvenstva trebalo čekati još skoro pedeset godine. Krajem prošlog stoljeća osnovao se EHF, odnosno Europska rukometna federacija, koja je postala i organizator svih europskih prvenstava u budućnosti. Prvo europsko rukometno prvenstvo održavalo se u Portugalu 1994. godine. Gradovi domaćini tog europskog prvenstva bili su Porto i Almada (Kramer, Pinević, 2009: 124).

Premijerno europsko natjecanje okupilo je 12 najboljih reprezentacija i igrano je u prvoj polovici lipnja 1994. godine (ehfeuro.eurohandball.com, 2022). Reprezentacije su bile smještene u dvije grupe od 6 ekipa i najbolje dvije iz svake prolazile su u polufinale, koje su izborile Rusija, Hrvatska, Švedska i Danska. Na kraju su Šveđani osvojili naslov europskih prvaka, srebrni su bili Rusi, a brončani Hrvati (history.eurohandball.com, 1994).

Dvije godine nakon Portugala europsko prvenstvo preselilo se u susjednu Španjolsku, odnosno u Seville i Ciudad Real. Kao i na prethodnom natjecanju, na prvenstvo je došlo 12 reprezentacije koje su opet bile podijeljene u dvije grupe po 6 momčadi. Prvenstvo je trajalo od kraja svibnja do 2. lipnja (ehfeuro.eurohandball.com, 2022). Novi europski prvaci postali su Rusi, koji su u finalu pobijedili domaćina Španjolsku 23 : 22. Treće mjesto osvojila je reprezentacija Jugoslavije, koja je u toj utakmici za broncu pobijedila dotadašnje europske prvake, Šveđane (history.eurohanball.com, 1996).

Italija je bila treći domaćin europskih prvenstava. Igralo se 10 dana, od 29. svibnja do 7. lipnja, a domaćini su bili Bolzano i Merano. Kao i prijašnjih godina sudjelovalo je 12 reprezentacija. Italija, koja do tada nije imala ni jedan nastup na europskim prvenstvima, završila je pretposljednja, no pobrinula se za najveće iznenađenje turnira, pobijedivši Švedsku. Švedska je kasnije uzela drugo od ukupno 3 europska zlata. Oni su u finalu pobijedili Španjolce, a broncu su uzeli Nijemci. Sljedećem europskom prvenstvu domaćin je bila Hrvatska i to je ujedno bilo i prvo europsko prvenstvo igrano u terminu kakav danas poznajemo, u drugoj polovici siječnja. Igralo se u Rijeci i Zagrebu. Finale ovog prvenstva odigrale su reprezentacije Švedske i Rusije, nakon kojeg su pobjedu odnijeli Šveđani, 32 : 31, nakon produžetaka. Šveđani su tako obranili titulu europskih prvaka te osvojili ovaj turnir čak 3 od 4 puta. Broncu je osvojila Španjolska,

koja je pobijedila Francusku. Nakon 3 od 4 ukupno naslova za Švedsku europsko prvenstvo stiglo je u njihovu državu. Na tom je europskom prvenstvu prvi puta uveden format prvenstva koji se sastojao od 16 reprezentacija (ehfeuro.eurohandball.com, 2022).

Prvi je put EHF predstavio format natjecanja u kojem se prvo razigrava po grupama, a nakon toga tri najbolje plasirane reprezentacije iz svake grupe, formiraju nove dvije grupe i nastavljaju natjecanje. Najbolje dvije reprezentacije iz te dvije nove grupe, nakon razigravanja, odlaze u borbu za medalje, a ostali igraju za određeni plasman (history.eurohandball.com, 2002). Igralo se 10 dana, nakon kojih je Švedska ponovno izašla kao pobjednik. Četvrti put, te ujedno 3. put zaredom, Šveđani su uzeli naslov europskih prvaka. U finalu su rezultatom 33 : 31 pobijedili Njemačku. Tehnološki gledano, sve naprednije vrijeme dovelo je do novih rekorda u kontekstu gledanosti. Europsko prvenstvo 2004. održalo se u Sloveniji. Prethodno europsko prvenstvo rušilo je dotadašnje rekorde gledanosti, a prvenstvo u Sloveniji postavilo je nove rekorde. Službena stranica EHF-a iznijela je neke od podataka vezanih uz zainteresiranost medija i javnosti za Europsko prvenstvo 2004. godine: „EHF EURO 2004 bio je televizijski prenošen u 109 zemalja i teritorija diljem svijeta. Službena stranica turnira bila je posjećena rekordnim brojem posjetitelja, s više od 22 milijuna pojavljivanja na stranici.“ (ehfeuro.eurohandball.com, 2022).

Jedni od favorita, pretežito svakog europskog prvenstva, su domaćini. Kao i u većini slučajeva do sada, domaća reprezentacija nije razočarala. Reprezentacija Slovenije na ovom je prvenstvu stigla na korak do osvajanja zlata, no zlato je ipak otišlo u ruke Nijemaca. Broncu su osvojili Danci pobijedivši Hrvatsku u borbi za 3. mjesto. Iza Hrvatske našle su se jedne od najjačih reprezentacija u povijesti, Rusija na 5. mjestu, Francuska 6., a branitelji naslova, Šveđani, tek 7. (history.eurohandball.com, 2004).

Dvije godine nakon Slovenije EURO se preselio u Švicarsku. Srušene su rekordne brojke. Tako je, među ostalim, prvenstvo prenosilo 56 televizijskih i 17 radijski prenositelja. Osim toga, srušen je i rekord na internetu gdje su brojke, nakon rekordnih brojki na prvenstvu u Sloveniji, narasle za 60% (ehfeuro.eurohandball.com, 2022). Zanimljivih utakmica nije nedostajalo. Nakon dvije faze turnira ostale su 4 najbolje reprezentacije Europe u borbi za medalje: Francuska, Hrvatska, Španjolska i Danska. Hrvati su tu izgubili sve i tako su ponovno, kao i prije dvije godine, završili bez medalje. Europski prvaci postali su Francuzi, po prvi puta u svojoj povijesti. Domaćini Švicarci završili su na 14. od 16 mjesta (history.eurohandball.com, 2006).

Osmo europsko prvenstvo za domaćina je imalo Norvešku. Kao i prethodnih prvenstava, zainteresiranost javnosti za ovaj događaj dodatno je rasla, pa su tako opet srušeni novi rekordi: „180 tisuća gledatelja gledalo je prvenstvo iz dvorana, a kumulativna brojka gledatelja koji su pratili turnir putem TV-a iznosila je 1,2 milijardi ljudi.“ (ehfeuro.eurohandball.com, 2022). Danci su stigli do naslova europskih prvaka. U finalu su pobijedili Hrvatsku rezultatom 24 : 20. Hrvatskoj je to bila prva srebrna medalja s europskih prvenstava. Treće mjesto osvojila je Francuska, koja se u utakmicu za broncu lako obračunala s Nijemcima i porazila ih 36 : 26 (history.eurohandball.com, 2008).

Zanimljivo je kako su Danska i Hrvatska na čak 3 prvenstva zaredom igrale svoje posljednje, odnosno odlučujuće utakmice, jedni protiv drugih i to sva 3 puta Danska je pobijedila.

Nakon Norveške, najbolje europske reprezentacije susrele su se u Austriji, i to u dvoranama u Grazu, Beču, Linzu, Bečkom Novom Mjestu i Innsbrucku. Ponovno su oboreni rekordi: 250 tisuća gledatelja sveukupno u dvoranama, 250 igrača se natjecalo, 1.03 milijarda ljudi gledalo je prvenstvo putem televizije te više od 1200 medijskih predstavnika nalazilo se na prvenstvu. Isto tako potrebno je reći kako su sve utakmice bile prenošene i putem interneta. Francuzi su uzeli naslov europskih prvaka te su tako u isto vrijeme bili europski i svjetski prvaci te olimpijski pobjednici. Pred 11 tisuća ljudi pobijedili su Hrvatsku s 25 : 21. Hrvatska je time obranila srebro s prošlog europskog prvenstva. U utakmici za 3. mjesto susrele su se reprezentacije Islanda i Poljske, a medalju su uzeli Islandčani. Dvije godine nakon Austrije, europsko prvenstvo stiglo je na jugoistok Europe, u Srbiju. Gradovi domaćini ovog prvenstva su bili: Niš, Novi Sad, Vršac i Beograd. Tijekom ovog prvenstva postavljen je novi rekord što se gledatelja u dvoranama tiče tijekom prvenstva. Njih se izmijenilo čak 300 tisuća, a čak je 20 tisuća gledatelja prisustvovalo završnici turnira (ehfeuro.eurohandball.com, 2022).

Preliminarnu fazu natjecanja bila je puna iznenađenja jer su neki od favorita za osvajanje naslova lošim rezultatima jedva prošli u glavnu fazu. Nakon odigrane druge, glavne, faze prvenstva dobili su se sljedeći polufinalni parovi: Hrvatska - Srbija i Španjolska - Danska. Srbija je u dvorani u Beogradu porazila Hrvatsku 26 : 22, a Danska Španjolsku rezultatom 25 : 24. U finalu Danci su s 21 : 19 pobijedili Srbe i stigli do zlatne medalje. Hrvati su u utakmici za treće mjesto rezultatom 31 : 27 pobijedili Španjolce (history.eurohandball.com, 2012).

Nakon osvajanja naslova europskih prvaka Danci su 2014. godine ugostili najbolje europske reprezentacije. Ponovno je srušen rekord posjećenosti, koji je od tada iznosio 316 tisuća ljudi u dvoranama u Herningu, Aalborgu, Aarhusu i Brøndbyju (ehfeuro.eurohandball.com, 2022). U

preliminarnoj fazi 4 glavna favorita, Francuska, Španjolska, Danska i Hrvatska, osvojila su svoje skupine. U finalu Francuzi su „razbili“ Dansku te im pritom zabili 41 gol i tako su uzeli naslov europskih prvaka. Napetija utakmica bila je ona za treće mjesto, koje je na kraju uzela Španjolska s rezultatom 29 : 28 (history.eurohandball.com, 2014).

Godine 2016. Poljska prvi puta u svojoj povijesti dobila je priliku biti domaćin, na tom je prvenstvu igrala sjajno sve do 27. siječnja, kada su izgubili s 14 razlike od reprezentacije Hrvatske i ispali iz daljnjeg nastavka prvenstva (ehfeuro.eurohandball.com, 2022). U polufinalima našle su se: Hrvatska, Španjolska, Njemačka i Norveška. Na kraju Nijemci su osvojili svoje drugo europsko zlato, dok su Španjolci bili srebrni. Brončani su ponovno bili Hrvati koji su porazili Norvešku s 31 : 24 (history.eurohandball.com, 2016).

Tada brončani Hrvati 2018. godine ugostili su 16 najboljih reprezentacija Europe. To je bilo posljednje europsko prvenstvo na kojem se natjecalo 16 reprezentacija. Osvajanjem medalje na prošlom EURO-u i sada domaćinstvom Hrvati su se ubrajali među glavne favorite za konačno osvajanje zlata, međutim do toga nije došlo. U drugoj fazi prvenstva, porazila ih je Švedska, koja je u konačnici otišla do finala gdje ih je pobijedila Španjolska. Pobjedom u finalu Španjolci su prvi puta u svojoj povijesti osvojili Europsko prvenstvo. Francuzi su osvojili 3. mjesto, a Danci su kući otišli bez medalje. Pretposljednje, za sada održano, europsko prvenstvo donijelo je nekoliko promjena. Domaćin više nije bila samo jedna zemlja, nego više njih. Tako su 2020. godine domaćinstvo odradile Švedska, Norveška i Austrija. Druga promjena bila je u pogledu formata natjecanja. S dotadašnjih 16 reprezentacija, natjecanje se proširilo na 24 reprezentacije (ehfeuro.eurohandball.com, 2022).

Prva se faza natjecanja, odnosno preliminarna faza, sada sastoji od 6 grupa po 4 reprezentacije. Nakon razigravanja u grupama, po dvije najuspješnije iz svake grupe prolaze u sljedeću fazu natjecanja. Druga faza natjecanja, odnosno glavni ždrijeb, ostala je ista kao i prije. Od svih reprezentacije koje su se kvalificirale za tu drugu fazu formiraju se dvije grupe od 6 reprezentacija. Nakon što su se odigrale sve utakmice u tim skupinama, dvije najbolje reprezentacije iz svake skupine krenule su u borbu za medalju. Takav novi format natjecanja, na premijernom EURO-u, najviše je naštetio glavnim favoritima za zlato, Francuskoj i Danskoj, koje su ispale već u prvoj fazi natjecanja. Najugodnije iznenađenje prvenstva bila je Slovenija koja je osvojila 4. mjesto. Raspored medalja bio je sljedeći: Španjolska zlato, Hrvatska srebro i Norveška bronca (history.eurohandball.com, 2020).

Posljednje održano europsko prvenstvo održano je u Mađarskoj i Slovačkoj. Prema rezultatima i iznenađenjima ovo prvenstvo može se klasificirati kao najzbudljivije europsko prvenstvo u povijesti. Najveća iznenađenja prvenstva bile su reprezentacije Nizozemske i Crne Gore. Europski prvaci postali su Šveđani, uz mnogo drame. U finalu su pobijedili dvostruke branitelje naslova Španjolce, rezultatom 32 : 31, zabivši pobjednički gol sa zvukom sirene za kraj utakmice. Rekorderima po broju osvojenih europskih prvenstava, Šveđanima, to je bio 5. europski naslov, no prvi nakon legendarne generacije prije 20 godina. Srebro su uzeli Španjolci, a broncu Francuzi koji su u utakmici za 3. mjesto pobijedili Dansku (ehfeuro.eurohandball.com, 2022).

4.3. Hrvatska na europskim rukometnim prvenstvima

Hrvatska je jedna od rijetkih reprezentacija koja se može dičiti time da je od početka europskih rukometnih prvenstava, nastupila na svakom prvenstvu. Osim nas ovakav uspjeh ostvarile su: Francuska i Španjolska (Sport klub, 2022).

Nažalost, još uvijek ne možemo se hvaliti osvojenim zlatom na europskom prvenstvu, no s europskih prvenstava, kao što je ranije u radu rečeno, imamo 6 odličja. Imamo 3 srebrna odličja te 3 brončana. U nastavku opisat ćemo svako od prvenstava s aspekta hrvatske rukometne reprezentacije.

Prije dolaska na europsko prvenstvo, Hrvatska je prošla kroz kvalifikacije u kojima je prvi puta kao samostalna država igrala službene utakmice kod kuće i u gostima. Na prvenstvo se kvalificirala kao prva u svojoj kvalifikacijskoj skupini. Hrvatska je prvu utakmicu igrala u Almadi. U skupini je Hrvatska imala omjer 3 pobjede i 2 poraza, što je na kraju značilo da će kao 2. iz skupine proći u polufinale, gdje ih je čekala Švedska. U polufinalu Hrvatska je poražena 24 : 21 od Švedske i otišla u borbu za brončanu medalju. U utakmici za 3. mjesto hrvatska reprezentacije pobijedila je Dansku i tako na prvom europskom natjecanju osvojila medalju. Na tom prvom europskom prvenstvu za Hrvatsku su nastupile rukometne legende poput Ivice Obrvana, Valtera Matoševića, Irfana Smajlagića, Zlatka Saračevića i Iztoka Puca. Na sljedećem europskom prvenstvu u Španjolskoj, hrvatska se reprezentacija nije previše

proslavila. Nakon dominacije u kvalifikacijama za to europsko prvenstvo, Hrvatsku je u grupnoj fazi dočekao „hladan tuš“. Iako je i ovdje svoju grupnu fazu završila omjerom 3 pobjede i 2 poraza, Hrvatska je završila kao 3. u skupini i borila se za 5. mjesto. U toj utakmici čekala ih je reprezentacija Češke, koju su pobijedili rezultatom 27 : 25 i osvojili 5. mjesto, koje je bilo od iznimnog značaja jer se 5. mjestom osigurao nastup na Olimpijskim igrama u Atlanti. Treće europsko prvenstvo bilo je ujedno do tada i najgore za hrvatsku reprezentaciju. Kramer i Pinević su u svojoj knjizi odlično opisali stanje u reprezentaciji: „Europsko prvenstvo u Italiji potvrdilo je pad koji je počeo nakon osvajanja olimpijskog zlata u Atlanti...Već u kvalifikacijama su nam probleme nagovijestili porazima Makedonija i Portugal, no dvije pobjede protiv Rumunjske poboljšale su situaciju.“ (Kramer, Pinević, 2009: 130).

Ovaj puta Hrvatska je grupnu fazu završila s 2 pobjede, 2 izgubljena susreta, od kojih je jedan bio protiv Rusije s razlikom od čak 15 golova i jednim izjednačenim rezultatom. Hrvatska je otišla u utakmicu za 7. mjesto u kojoj je izgubila 30 : 28 od Francuske. Europsko prvenstvo 2000. godine ostat će upamćeno za Hrvatsku jer je tada Hrvatska prvi puta bila domaćin. Gradovi domaćini bili su Zagreb i Rijeka. Kakvo je stanje u reprezentaciji bilo prije i nakon Prvenstva objasnili su Kramer i Pinević: „Tim je vodio Zdravko Zovko, atmosfera je bila vrhunska, no nije pomoglo. Bilo je to, možda, i najbolnije europsko prvenstvo za nas uopće.“ (Kramer, Pinević, 2009: 132).

Prve tri utakmice Hrvatska je igrala u Zagrebu gdje je poražena od Španjolske i pobijedila Njemačku jednim golom razlike i Norvešku s 4 gola razlike. Nakon toga Hrvatska se preselila u Rijeku gdje je pobijedila Ukrajinu i odigrala 26 : 26 s Francuskom. Ovim rezultatima Hrvatska je završila 3. u svojoj skupini i otišla u borbu za 5. mjesto. Tamo je Hrvatska izgubila od Slovenije, predvođenom Iztokom Pucom, bivšim hrvatskim reprezentativcem. Na Europskom prvenstvu 2002. godine u Švedskoj Hrvatska je završila na posljednjem 16. mjestu. U 3 utakmice u svojoj skupini hrvatski su reprezentativci izgubili sve 3, i to redom od: Jugoslavije, Njemačke i Francuske. (Kramer, Pinević, 2009: 122 - 134).

Nakon ovog katastrofalnog rezultata bilo je očito da Hrvatskoj treba promjena. Na scenu tada dolazi Lino Červar, koji okreće novu stranicu rukometne povijesti, kako svijeta tako i Hrvatske. Za njegovog pomoćnika odabran je Irfan Smajlagić, a u momčad je stigla nova generacija željna uspjeha. U toj novoj momčadi nalazili su se, među ostalima, Ivano Balić, Slavko Goluža, Vlado Šola, Blaženko Lacković, Petar Metličić itd. (HRS.hr, n.d.).

Pod vodstvom novog izbornika, koji je okupio i pomlađenu reprezentaciju, ali ujedno kao i svjetski prvaci, hrvatska rukometna reprezentacija stigla je na Europsko prvenstvo 2004. u Sloveniju. Nakon 3 uvodne pobjede u prvom krugu natjecanja, Hrvatska je u drugom krugu ostvarila još dvije te s Rusijom remizirala 29 : 29 i plasirala se u polufinale. Polufinalna utakmica izgubljena je od domaćina Slovenije te se išlo u borbu za novu broncu, koju nažalost nisu uspjeli osvojiti. Hrvatska je tako osvojila 4. mjesto na Europskom prvenstvu 2004. godine (Kramer, Pinević, 2009: 137).

Iako je Hrvatska ostala bez medalje, svakako valja spomenuti kako je za najboljeg igrača turnira izabran Ivano Balić, a Mirza Džomba bio je najbolji strijelac turnira (ehfeuro.eurohandball.com, 2022).

Novo europsko prvenstvo za hrvatsku reprezentaciju uslijedilo je dvije godine kasnije u Švicarskoj. Tamo su hrvatski reprezentativci u prvom krugu ostvarili dvije pobjede i izgubili od Rusije, dok su u drugom krugu ostvarili 3 pobjede od 3 utakmice. Uslijedilo je novo polufinale, ovaj put protiv Francuske. Ovu polufinalnu utakmicu opisali su Kramer i Pinević sljedećim riječima: „Nije bilo snage i svježine za finiše. U naponu snage, Francuska nas je razbila s Omeyerom (20 obrana) i Fernandezom na desnom vanjskom u polufinalu u Zürichu.“ (Kramer, Pinević, 2009: 139). Hrvatska je isto kao i prije dvije godine igrala utakmicu za brončanu medalju protiv Danske, u kojoj je isto kao i prije dvije godine poražena, a Ivano Balić je, isto kao i na prošlom prvenstvu, proglašen najboljim igračem turnira (ehfeuro.eurohandball.com, 2022).

Nakon 2 četvrta mjesta zaredom Hrvatska je osvojila svoje najsajnije odličje na europskim prvenstvima dvije godine kasnije.

U prvom je krugu Hrvatska s 3 pobjede otišla u drugi krug natjecanja, gdje je prvo izgubila od Danske, a potom pobijedila Crnu Goru. Utakmica odluke bila je ona protiv Norveške, gdje je Hrvatskoj za polufinale bila potrebna pobjeda ili neriješen rezultat. Utakmica je završila rezultatom 23 : 23 i Hrvatska je otišla u novo polufinale protiv Francuske. Francuska je poražena 24 : 23 i Hrvatska je prvi put bila u finalu europskog prvenstva, gdje ih je dočekala reprezentacija Danske. Uzbudljiva utakmica ipak je otišla na stranu Danske, čime je ona postala novi europski prvak, a Hrvatska osvojila prvo europsko srebro u povijesti (Kramer, Pinević, 2009: 126 - 138). Najsajjniju medalju u povijesti europskih prvenstava za Hrvatsku upotpunile su i tri individualne nagrade: Ivano Balić proglašen je najboljim srednjim vanjskim igračem na turniru te je nagradu za najboljeg strijelca podijelio s Nikolom Karabatićem i

Larsom Christiansenom, a Igor Vori proglašen je za najboljeg braniča prvenstva (ehfeuro.eurohandball.com, 2022).

Europsko prvenstvo 2010. u Austriji za Hrvatsku je značilo smjenu generacija. Prva utakmica, protiv Norveške, počela je loše. Grč i trema trajali su prvih 15 minuta, a nakon toga sve je krenulo na bolje. Drago Vuković u napadu i Mirko Alilović na голу bili su najzaslužniji za prednost Hrvatske u prvom poluvremenu. Njima se u drugom poluvremenu pridružio i debitant Manuel Štrlek. Hrvatska je tu utakmicu nakraju pobijedila rezultatom 25 : 23 (Žukina, 2010). Nakon uvodne pobjede, u grupi su još poražene Ukrajina i Rusija te je Hrvatska kao prva u grupi prošla u drugu fazu natjecanja. U drugoj fazi natjecanja hrvatska je reprezentacija odigrala izjednačeno s Islandom te pobijedila Austriju i Dansku (history.eurohandball.com, 2010). Odličnom igrom Hrvatska se našla u borbi za medalje te je u polufinalu igrala protiv Poljske. Nije počelo dobro, Hrvatska je praktički cijelo prvo poluvrijeme bila u grču, koje su Poljaci dobili s 10 : 9. U drugom poluvremenu, u napadu predvođeni Domagojem Duvnjakom te Mirkom Alilovićem na голу, Hrvatska je preokrenula utakmicu. Tu prednost do kraja utakmice više nije ispuštala i tako je osigurala novo europsko finale, ovaj puta protiv Francuske (Mufić, 2010). Finale je izgubljeno, rezultatom 25 : 21. Hrvatska je obranila srebro iz Danske prije dvije godine. Osim srebra, trojica hrvatskih reprezentativaca dobili su posebna individualna priznanja: debitant Manuel Štrlek proglašen je najboljim lijevim krilom prvenstva, Igor Vori najbolji pivot prvenstva, a Jakov Gojun najbolji obrambeni igrač prvenstva (ehfeuro.eurohandball, 2022).

Na Europskom prvenstvu 2012. godine hrvatska reprezentacija otvorila je najbolje moguće s 3 pobjede u 3 utakmice. Hrvatski su rukometaši u skupini pobijedili redom: Island, Sloveniju i Norvešku. Druga faza natjecanja Hrvatskoj je donijela nova 3 zahtjevna protivnika. Nakon poraza protiv Španjolske i pobjede nad Francuske, Hrvatska je izborila plasman u polufinale. Posljednju utakmicu Hrvati su igrali protiv Mađarske i remizirali 24 : 24. (history.eurohandball.com, 2012). Cijelo Europsko prvenstvo obilježeno je neredima izvan dvorana. Hrvatski navijači napadnuti su na ulicama gradova i cestama raznim predmetima. Uoči polufinalne utakmice skoro je došlo do sukoba na tribinama. Isto tako, problemi s kojima su se borili hrvatski reprezentativci bili su laseri koje su koristili navijači i ciljali ih u smjeru očiju hrvatskih rukometaša. Prvo poluvrijeme završilo je prednošću Hrvatske 14 : 13, a tada se dogodio i trenutak koji je obilježio utakmicu. Jedan od navijača bacio je kovanicu s ciljem ozljeđivanja nekog od hrvatskih igrača, a na kraju je teško ozlijedio srpskog reprezentativca Žarka Šešuma. U drugom poluvremenu Hrvatska je igrala jako loše, stoga je Srbija okrenula

utakmicu i pobijedila rezultatom 26 : 22. O stanju koje je vladalo u reprezentaciji tijekom prvenstva, u odnosu na okolnosti, govorio je Slavko Goluža, tadašnji izbornik: „Naravno da su i do nas stizale informacije što se sve događalo i taj pritisak nije bilo lako podnijeti. Ipak, ne želim dušu griješiti i reći da je reprezentacija u Srbiji doživjela bilo što od onoga što se događalo navijačima. Međutim, to polufinale bilo je zaista jedno ružno iskustvo" (index.hr, 2016).

Nakon poraza u polufinalu, Hrvatska je igrala za brončanu medalju, a u toj utakmici igrali su protiv Španjolske, koja ih je pobijedila u prvoj utakmici između te dvije reprezentacije na tom Europskom prvenstvu. Hrvatska je, predvođena Blaženkom Lackovićem i Ivanom Čupićem, pobijedila rezultatom 31 : 27 te osvojila novu medalju. Ključni trenutak za ovu utakmicu, dogodio se u 56. minuti kada Mirko Alilović brani sedmerac. Valja spomenuti kako je Hrvatska, osim medalje, u svojem sastavu imala igrača koji je izabran u najbolju postavu turnira, a to je bio Marko Kopljar kao najbolji desni vanjski (Kosanović, 2012).

Godine 2014. Hrvatska je nakon 3 uvodne pobjede u prvoj fazi, protiv Bjelorusije, Crne Gore i Švedske, u drugoj fazi došla do utakmice protiv Francuske. Hrvatska je bila bolja reprezentacija na terenu, no nisu mogli povećati prednost na više od 3 gola. Greške u napadu i dekoncentracija u obrani dovele su Hrvatsku na zaostatak od jednog gola na poluvremenu. Problemi u napadu nastavili su se u drugom poluvremenu, gdje je još dodatan problem stvarao francuski vratar Thierry Omeyer. Francuzi su za to vrijeme realizirali svoje napade i otišli na veću prednost koju Hrvatska nije uspjela stići do kraja utakmice (glasistrenovine.hr, 2014). Nakon tog poraza, Hrvatska je pobijedila Rusiju i Poljsku i ponovo se našla u polufinalu. Vjerojatno najboljom igrom na tom prvenstvu, Hrvatska je odigrala prvo poluvrijeme. Hrvatska je od prve minute kontrolirala igru i dominirala terenom, a najveće zasluge za to imao je Domagoj Duvnjak. Na poluvrijeme se otišlo s 2 gola razlike za Hrvatsku. Promašaj sedmerca, obrane danskog vratara Niklasa Landina, danski pogodci te nekoliko spornih sudačkih odluka, okrenuli su utakmicu u korist Danaca. Od 36. minute Hrvatska više nije stigla u prednost, iako su stalno bili blizu Danskoj (Žukina, 2014). Hrvatska je tako ponovno otišla u borbu za broncu, gdje su ju čekali dobro stari znanci - Španjolci. Ovog su se puta Španjolci osvetili za poraz prije dvije godine i osvojili brončanu medalju. Nagradu za najboljeg srednjeg vanjskog igrača na tom prvenstvu dobio je Domagoj Duvnjak, tada najbolji rukometaš svijeta (ehfeuro.eurohandball.com, 2022).

Jedno od najvećih iznenađenja u povijesti europskih prvenstava priredila je hrvatska rukometna reprezentacija, koja je u Krakovu 2016. godine, u srazu s domaćinima Poljacima. Prije tog susreta Hrvatska je pobijedila redom Bjelorusiju i Island te izgubila od Norveške u prvoj fazi, a u drugoj pobijedila Makedoniju i izgubila od Francuske (history.eurohandball.com, 2016).

Zbog prijašnjih rezultata na prvenstvu, Hrvatskoj je za prolaz trebala pobjeda Norveške nad Francuskom, a nakon toga pobjeda od 11 razlike protiv Poljske. U susret s Poljacima, Hrvatska je ušla fantastično u oba segmenta igre, i obrana i napad, te je Poljska svoj prvi gol na utakmici zabila tek u 15. minuti. Pred kraj prvog poluvremena Hrvatska ima dva isključenja, pa se Poljaci približavaju, no najbolji igrač te utakmice Manuel Štrlek postiže 3 brza gola i Hrvatska je povela sa 6 golova razlike. Poluvrijeme je završilo 15 : 10. Početkom drugog poluvremena Hrvatska je još više pojačala ritam igre i ubrzo se našla u prednosti od 13 golova, 23 : 10. Ta je prednost rasla do 17 golova razlike, da bi u zadnjih 10 minuta igra Hrvatske stala, pa su se Poljaci počeli približavati. Koliko je dominantna Hrvatska bila u toj utakmici, govori i činjenica da je najbolji igrač Hrvatske, Domagoj Duvnjak, svoj prvi gol zabio nekoliko minuta prije kraja utakmice. Na kraju je Hrvatska pobijedila s 14 golova razlike i ušla u novo polufinale europskih prvenstava. U toj utakmici istakla su se hrvatska krila: Štrlek s 11 pogodaka te Čupić i Horvat zajedno s 9 pogodaka. Osim njih briljirao je Ivan Stevanović na голу s 13 obrana (Gol.hr, 2016). U polufinalu Hrvatska je igrala sa Španjolskom i izgubila te ponovo išla u borbu za brončanu medalju. U toj utakmici Hrvatska se osvetila Norveškoj za poraz u prvoj fazi Prvenstva i uzela svoju treću brončanu medalju (ehfeuro.eurohandball.com, 2022).

Prije 5 godina europsko prvenstvo vratilo se u Hrvatsku. Hrvatska rukometna reprezentacija natjecanje je počela u Spaladium areni u Splitu. Tamo su pobijedili Srbiju i Island, a izgubili od Švedske. Kao druga u svojoj skupini prošla je u drugu fazu natjecanja i preselila se u Arenu u Zagrebu. Tamo su pobijedili prvo Bjelorusiju, a zatim Norvešku (history.eurohandball.com, 2018).

Tijekom cijelog prvog poluvremena napad je jako dobro funkcionirao, ali najzaslužniji za prednost bio je Ivan Stevanović na голу. Unatoč odličnom hrvatskom prvom poluvremenu, na poluvremenu je na semaforu stajalo 17 : 15 za Hrvatsku. Rezultatski izjednačena utakmica nastavila se u drugom dijelu, iako je Hrvatska konstantno održavala vodstvo, a Norvežani nisu popuštali sve do kraja. U završnim minutama opet je Stevanović obranio nekoliko šuteva i time potvrdio pobjedu Hrvatske (Staresinčić, 2018). Nakon velike pobjede protiv Norveške, na red je došla Francuska. Igra Hrvatske u toj utakmici bila je dijametralno suprotna igri na utakmici s Norveškom. Na samom početku igra Hrvatske je izgledala dobro, no nakon 10 minuta krenule su greške. Brojne izgubljene lopte u napadima te greške u obrani rezultirale su vodstvom Francuske sa 6 pogodaka. U drugom poluvremenu na gol je došao Mirko Alilović, koji je zaredao nekoliko obrana i 7 minuta do kraja Hrvatska je došla do rezultata 26 : 25 za Francusku.

Međutim, sljedeća dva napada Francuzi su zabili, dok Hrvati nisu realizirali svoje napade. Tim porazom Hrvatska je ostala bez polufinala pred domaćom publikom (Hina, 2018).

Hrvatski su rukometaši u konačnici osvojili peto mjesto u utakmici protiv Češke. Valja naglasiti kako su Česi imali priliku odvesti utakmicu u produžetke, no u posljednjem napadu promašili su gol. Hrvatska je tu utakmicu u prvom poluvremenu držala pod kontrolom, održavala prednost koja je na trenutke dosegala i 6 pogodaka prednosti. Za to su najviše bili zaslužni vratar Stevanović i desno krilo Horvat, koji je realizirao velik broj kontranapada nakon Stevanovićevih obrana. U drugom poluvremenu Česi su bili mnogo pokretljiviji i potpomognuti Ondrejem Zdrahalom smanjili su vodstvo Hrvatske na minimalnih 1 gol prednosti svega dvije minute prije kraja utakmice. Konačno rješenje pobjednika dogodilo se u sljedećem hrvatskom napadu kada je izborni sedmerac kojeg je realizirao Horvat te je rezultat bio 28 : 26. Česi su uspjeli ponovno realizirati sljedeći napad i ponovno smanjiti na 1 gol zaostatka. Hrvatska je u svojem posljednjem napadu napravila pogrešku i stvorila šansu Česima da u posljednjim sekundama izjednače. Međutim, kao što je malo prije rečeno, Česi su u tom posljednjem napadu promašili gol i na kraju je rezultat ostao 28 : 27 (Gol.hr, 2018).

Trenutno pretposljednje europsko prvenstvo, hrvatska rukometna reprezentacija otvorila je odlično. U prve 3 utakmice upisane su 3 pobjede, protiv Bjelorusije, Crne Gore i Srbije. Kako je ovo bilo prvo prvenstvo s većim brojem reprezentacija, u drugoj fazi igrane su se 4 utakmice. Tamo su hrvatski rukometaši pobijedili Austriju, Njemačku i Češku te odigrali izjednačeno sa Španjolskom 22 : 22. Takvim rezultatima Hrvatska je stigla u novo polufinale na europskim prvenstvima, a to je značilo dvoboj protiv Norveške (history.eurohandball.com, 2022). Kao i dvije godine ranije, utakmica protiv Norveške bila je napeta do samog kraja. Tek je nakon 19 minuta igre došlo do prve malo veće prednosti na utakmici, a to je bilo za Hrvatsku s rezultatom 9 : 6. Nakraju se na poluvrijeme išlo s rezultatom 12 : 10 u korist Hrvatske. U drugom poluvremenu Hrvatska je cijelo vrijeme održavala vodstvo, no zaredalo se nekoliko grešaka i Norvežani su u 43. minuti povelili 16 : 15. Samo dvije minute kasnije Hrvatska je vodila 19 : 17, a u 54. minuti Norveška je ponovno pvela 22 : 21. Takve promjene rezultata dovoljno govore o izjednačenosti i napetosti utakmice. Dvije minute prije kraja utakmice Norveška ne uspijeva realizirati sedmerac i Hrvatska dvama pogocima prelazi u vodstvo 23 : 22. Samo 27 sekundi do kraja Norveška preko Magnusa Joendala izjednačava, a Hrvatska ne uspijeva realizirati svoj napad i utakmica odlazi u produžetke. Rezultat je ponovno prelazio s jedne na drugu stranu. U posljednjoj sekundi produžetka, Hrvatska je izborila sedmerac, a Domagoj Duvnjak realizirao

ga je i poravnao rezultat na 26 : 26, što je značilo novi produžetak. U tom novom produžetku Hrvatska je pvela s 2 gola razlike, međutim Norvežani su se ponovo uspjeli vratiti i izjednačiti rezultat. Norvežani su imali veliku šansu za pobjedu, no nisu postigli pogodak. Marin Šego obranio je taj norveški napad i brzo bacio u protunapad kojeg je 4 sekunde do kraja utakmice realizirao Željko Musa i tim pogotkom odveo Hrvatsku u novo finale. Valja istaknuti kako je Željko Musa tijekom cijele utakmice ulazio samo kao obrambeni igrač i taj pogodak bio mu je jedini na utakmici (Sportski.net, 2020). Novu veliku dramu Hrvatska je imala u finalu protiv Španjolske. Hrvatska je prvih 20 minuta u tom finalu bila mnogo bolja i vodila, no posljednjih 10 minuta prvog poluvremena dogodila se kriza u igri i Španjolci su se vratili u utakmicu. Na poluvremenu je Španjolska vodila s 12 : 11. Kriza se u igri nastavila i početkom drugog poluvremena gdje su Španjolci pveli rezultatom 16 : 12, no Hrvatska se pred kraj vratila u utakmicu te čak i pvela 19 : 18, no koncentracije za zadnjih nekoliko minuta je nedostajalo i Španjolska je s rezultatom 22 : 20 pobijedila u tom finalu (index.hr, 2020).

Posljednje europsko prvenstvo Hrvatska nije odigrala na razini kao prijašnja. Nakon poraza od Francuske, u kojem je najveći problem bilo neiskorištavanje protunapada, pobjedama protiv Ukrajine i Srbije, Hrvatska je ušla u drugi krug. Tamo se prvo dogodio poraz od Crne Gore. Brojne tehničke greške, loša obrana te slab vratarev učinak, sažetak su utakmice protiv Crne Gore. Na poluvremenu je Crna Gora vodila sa 6 razlike, a do kraja utakmice nisu prednost spuštali na manje od 4 pogotka prednosti. Igrač utakmice bio je crnogorski vratar Nebojša Simić (index.hr, 2022). Nakon poraza od Crne Gore, Hrvatska je poražena i od Danske te se tim porazom Hrvatska definitivno oprostila od poluzavršnice. Nakon te utakmice uslijedila je utakmica protiv Islanda, koju je Hrvatska pobijedila i posljednja utakmica protiv Nizozemske. U toj posljednjoj utakmici obrana je igrala loše, dok je u napadu najviše pogodaka zabio pivot Marin Šipić. Na poluvrijeme se otišlo s prednošću Nizozemske s rezultatom 15 : 13. U drugom poluvremenu obrana je proigrala, dok je napad i dalje funkcionirao. Hrvatska je počela voditi i vodstvo držala do posljednje sekunde, kada je najbolji nizozemski igrač, Luc Steins, zabio za izjednačenje, što je u konačnici i bio rezultat utakmice, 28 : 28 (index.hr, 2022).

5. EUROPSKO RUKOMETNO PRVENSTVO 2022.

Svake godine sredinom i drugom polovicom siječnja, rukomet postaje jedna od središnjih sportskih tema većine medija, jer se već tradicionalno u tom periodu održava neko od rukometnih prvenstava. Prvenstva najčešće traje 15 - 20 dana, a svake godine mijenjaju se svjetsko i europsko prvenstvo. Priča ovogodišnjeg europskog prvenstva počela je još 2018. godine kada je EHF (*European Handball Federation*) izabrao države domaćine, a to su bili Mađarska i Slovačka (infront.sport, 2018). Slogan „Watch Games. See More. (Gledaj utakmice. Vidi više.)“ koristio se za sve dodatne programe koji su se mogli vidjeti u dvoranama domaćinima u Mađarskoj. Po uzoru na sam slogan Prvenstva, napravljena je i istoimena *web*-stranica, na kojoj se mogu pronaći najzanimljiviji trenuci Prvenstva ili najvažnije obavijesti koje su bile važne za vrijeme trajanja natjecanja. Valja istaknuti kako su i Mađarska i Slovačka po prvi puta organizirale europsko prvenstvo u svojim zemljama, dok je ovo bilo tek drugo prvenstvo u povijesti organizirano u više od jedne države (watchgamesseemore.com, 2022).

Gradovi domaćini ovogodišnjeg Europskog prvenstva bili su: Budimpešta, Debrecen, Szeged, Bratislava i Košice. U ovih pet gradova domaćina igrala se prva faza Prvenstva, dok su u drugoj ostali samo Budimpešta i Bratislava, a za finalni vikend samo Budimpešta. Nakon odigranih kvalifikacije, za 24 najbolje europske reprezentacije predstojao je ždrijeb kako bi se odredile skupine. U prvoj fazi Prvenstva bilo je složeno šest skupina po četiri reprezentacije, a najbolje dvije iz svake prolaze dalje te se formiraju nove dvije skupine po šest reprezentacije i tako prelazimo u drugu fazu. Iz svake od te dvije skupine najboljih dvoje idu u borbu za medalje, a ostali razigravaju za mjesto, ovisno o mjestu na kojem su završili u skupini. Za nas najzanimljivija skupina bila je skupina C, u kojoj su bili smješteni Francuska, Hrvatska, Srbija i Ukrajina, a igralo se u Szegedu (watchgamesseemore.com, 2022). Kako bi se odredile 24 najbolje reprezentacije Europe, igrale su se i kvalifikacije tijekom 2020. i 2021. godine. U njima Hrvatska nije sudjelovala, jer je zbog igranja finala na prethodnom europskom prvenstvu, uz tadašnje osvajače zlatne medalje i dvije države domaćina, imala izravan plasman na ovogodišnje Europsko prvenstvo (Hrs.hr, 2020).

Cijelo ovogodišnje Prvenstvo obilježeno je jednom temom, a to je COVID-19. Jedino što je za organizatore ovogodišnjeg Europskog prvenstva bila olakotna okolnost je to što su već svi bili naviknuti i pripremljeni na utjecaje koronavirusa. Unatoč tome, problemi s pozitivnim i

negativnim nalazima, nesnalaženje i loša pripravnost organizatora te širenje koronavirusa unutar reprezentacija, u konačnici su rezultirali velikim problemima za samo Prvenstvo. No, ono je na kraju u cijelosti odigrano. Prije samog početka EURO-a, EHF je donio odluku da će svaki igrač, kada bude pozitivan na koronu, biti u karanteni 5, a ne 14 dana i ako peti dan ima negativan nalaz, može se pridružiti reprezentaciji, odnosno igrati. Osim te odluke, donesena je i još jedna odluka, a to je da u posebnim okolnostima na turnir mogu dolaziti i igrači izvan šireg popisa reprezentativaca. Problemi za našu reprezentaciju trajali su tijekom cijelog Prvenstva, ali i prije. Glavna dva igrača, Luka Cindrić i Domagoj Duvnjak, nisu mogli nastupiti, što zbog koronavirusa, što zbog ozljeda, i tako je Hrvatska na europsku smotru otišla bez njih (Hina, 2022). Kasnije će se uspostaviti da Duvnjak neće uopće ni biti tamo.

Uvod u neorganiziranost organizatora bile su razlike u prisustvu publike u dvoranama. Svaka država za sebe bori se s pandemijom koronavirusa. Tako je u Slovačkoj, zbog restrikcija vezanih za COVID-19, bilo dopušteno samo 25% ukupnog kapaciteta dvorana, dok u Mađarskoj nikakve restrikcije za kapacitet dvorana nisu postojale. Druga razlika između domaćina nalazila se u uvjetima ulaska u dvoranu. U Slovačkoj gledatelji su morali biti cijepljeni i nositi maske, dok su u Mađarskoj ti uvjeti bili blaži. Priznavale su se potvrde o cijepljenju, nedavnom preboljenju, pa čak i negativan test koji nije bio stariji od 72 sata i naravno maske (handball-world.news, 2022). One reprezentacije koje su igrale u Mađarskoj, može se reći, imale su više sreće, jer su igrale pred punim tribinama, a među njima je bila i naša reprezentacije. Iz utakmice u utakmicu podrška našim rukometašima je rasla, a najveću podršku imali su protiv Danske u Budimpešti. Na tribinama je tada hrvatsku reprezentaciju bodrilo 5000 naših navijača, koji su stvorili fantastičnu atmosferu (Tolić, 2022).

Kada se preselimo s tribina na teren, tamo, najviše po pitanju koronavirusa, stvari prilično loše funkcioniraju. Vrlo brzo od početka Prvenstva stvari za našu reprezentaciju, vezano za koronavirus, nisu dobro krenule. Već nakon prve utakmice izbornik Hrvoje Horvat bio je prisiljen zvati igrače sa šireg popisa reprezentacije, koji su se odmah nakon dobivenih negativnih testova priključili reprezentaciji (Hrnčić, 2022). Kasnije su se tijekom Prvenstva, zbog već poznatog razloga, reprezentaciji priključili i legende hrvatskog rukometa, Mirko Alilović i Jakov Gojun, koji su se prije nekoliko godina oprostili od igranja za reprezentaciju. Osim Hrvatske, u velikim problemima tijekom prvenstva našla se i Njemačka, koja je razmišljala i o odlasku s Prvenstva. U jednom trenutku Prvenstva njemačka je reprezentacija imala 12 zaraženih igrača i 13 igrača sposobnih za nastupiti, a od tih 13 samo ih je 6 iz prvotnog popisa igrača za Prvenstvo (index.hr, 2022). Koliko je koronavirus imao utjecaja na cijelo

prvenstvo, a ne samo na pojedine reprezentacije, govore i statistički podatci uzeti 20. siječnja. Prema tim podacima čak je 106 igrača, u periodu od 1. siječnja do 20. siječnja, bilo pozitivno na koronavirus. U taj period ulazile su i pripreme za predstojeće europsko prvenstvo, kao i rezultati testova za vrijeme Europskog prvenstva. Među najpogođenijima bile su Hrvatska, Njemačka i Srbija, dok su na drugom kraju te liste bile Ukrajina, Češka, Norveška i Portugal, koji u tom periodu nisu imale ni jedan slučaj koronavirusa u svojoj reprezentaciji (Bauer, 2022).

Da problemi s igračima i njihovim zdravljem ne bi bili jedini „korona problemi“ za reprezentacije, pobrinuli su se organizatori koji su svojim odlukama napravili u dva navrata potpuni kaos. Jedna od tih kaotičnih situacija vezana je za hrvatskog igrača Davida Mandića. Njemu je prije posljednje utakmice u prvoj skupini bilo rečeno kako je pozitivan na koronavirus, stoga je morao u izolaciju i tako je propustio utakmicu. Međutim, dva dana nakon toga uspostavilo se kako su organizatori zamijenili Davida Mandića i Mateja Mandića, koji se zapravo bio pozitivan te tako „nedužnog“ Davida poslali u izolaciju. Na sreću, neigranje Davida Mandića nije imalo posebnih posljedica za reprezentaciju jer je tu utakmicu Hrvatska lagano pobijedila (SN, 2022).

Druga velika greška organizatora dogodila se pred kraj Prvenstva, kada je francuski reprezentativac Nikola Karabatić, unatoč pozitivnom testu na koronavirus, dobio dozvolu igranja na utakmici. Službeni razlog EHF-a u tom slučaju glasio je: „...Naši liječnički stručnjaci pregledali su njegovu povijest bolesti jer je ranije bio zaražen covidom. Na temelju njegove razine antitijela procijenili smo da smije igrati" (index.hr, 2022). Takva odluka poprilično je uzburkala rukometnu javnost, koja se u konačnici morala pomiriti kako nemaju svi igrači jednak tretman.

Osim koronavirusa, rukometno Prvenstvo obilježilo je nekoliko vrhunskih i napetih utakmica te, u konačnici, i pomalo iznenađujuća pobjeda Švedske, kada se stavi u kontekst da su u samoj završnici sudjelovale Švedska, Španjolska, Danska i Francuska. Iako je bilo mnogo zanimljivih susreta tijekom cijelog prvenstva, izabrana su tri. Prvi izdvojeni susret bio je onaj između Španjolske i Rusije u drugom kolu druge faze Prvenstva. Utakmica igrana u Bratislavi u najavi je izgledala kao laka pobjeda za Španjolce, no kako je utakmice odmicala, napetost se sve više uvlačila. Tako je Rusija iznenađujuće u jednom trenutku utakmice imala čak 4 gola prednosti, no Španjolci se odličnom igrom vraćaju u utakmicu i pet minuta do kraja počinju voditi jedan razlike. Potpuni kaos dogodio se u zadnjim sekundama utakmice, kada je Rusiji dosuđen

sedmerac i samim time velika šansa za izjednačenje i uzimanje jednog boda Španjolcima, no Igor Soroka je pogodio stativu i rezultat je ostao jedan razlike za Španjolsku (Hina, 2022).

Sljedeća izabrana utakmica odredila je jednog polufinalista. Posljednju utakmicu druge faze Prvenstva između Norveške i Švedske obilježio je rezultatski kaos. Norveška je tijekom cijelog susreta dominirala i igrački i rezultatski, a na poluvremenu su imali 5 pogotka razlike u svoju korist. Totalna dominacija nastavila se i u drugom poluvremenu. Norvežani su mirno i kontrolirano držali utakmicu pod kontrolom, sve do 55. minute kada nastaje jedan od najvećih preokreta u povijesti rukometa. Pri rezultatu 23 : 19 i 5 minuta do kraja reprezentacija Norveške doživjela je kolektivni „blackout“ i Šveđani rade seriju od 4 : 0 i izjednačuju rezultat na 23 : 23. U posljednjim trenucima, nakon greške u napadu Norvežana i potom učinjenog prekršaja u obrani, Šveđani preko sedmerca počinju voditi s 24 : 23 i s tim rezultatom završava utakmica. Šveđani su tom pobjedom otišli u polufinalni susret, dok su se Norvežani borili za 5. mjesto (Barišić, 2022).

Posljednja, odnosno treća izabrana, iznimno zanimljiva, utakmica bilo je finale u kojem su se sastale reprezentacije Švedske i Španjolske. Za sve je zaljubljenike u rukomet ovo finale bilo jedno od najzanimljivijih u nekoliko posljednjih godina. Španjolci su u ovo finale ušli kao osvajači posljednja dva europska prvenstva, želeći nastaviti dominaciju. S druge strane Švedska je reprezentacija koja dugi niz godina nije osvojila zlato, međutim vrhunski rezultati posljednjih godina dali su im pravo sanjati o novoj zlatnoj medalji. Cijela utakmica bila je potpuno izjednačena. Španjolska je ipak uspostavila svoj ritam igre, odnosno usporila igru, što je Švedskoj popriličan problem jer su tijekom cijelog Prvenstva igrali prilično brz rukomet. No, ipak, Šveđani su se uspjeli prilagoditi sporijoj igri i fantastičnom igrom u obrani te fenomenalnim vratarom Andreasom Palickom nisu dali Španjolcima da se rezultatski odlijepe. Prednost je išla s jedne na drugu stranu, sve do 3 minute prije kraja utakmice kada je Švedska bila u napadu za 3 razlike i većina ljudi je tada pomislila da ako Šveđani postignu gol, utakmica je praktički gotova. Međutim, Šveđani nisu zabili i umjesto da odu na 3 razlike, Španjolci su u sljedeća dva napada zabili i ponovo izjednačili utakmicu. U posljednju minutu ušlo se rezultatom 26 : 26 i napadom za Španjolsku, koji jedan od najiskusnijih igrača na terenu Joan Canellas nije realizirao. Zadnjih 25 sekundi, i dalje pri izjednačenom rezultatu, Šveđani su krenuli u pobjednički napad. Albin Lagergren preuzeo je inicijativu u napadu i izborio sedmerac nekoliko sekundi prije kraja. Niclas Ekberg zabio je taj sedmerac i slavlje Švedske u Budimpešti moglo je početi (SN, Pinević, 2022).

Na samom je kraju Prvenstva EHF izabrao i najboljeg igrača prvenstva, najboljeg braniča prvenstva te najbolju postavu. Najkorisniji igrač bio je Šveđanin Jim Gottfridsson, a drugi Šveđanin Oscar Bergendahl dobio je nagradu najboljeg braniča Prvenstva. Najbolju sedmorku birala je publika uz predstavnike EHF-a, a to su bili:

„Vratar: Viktor Hallgrimsson (Island)

Desno krilo: Aleix Gomez (Španjolska)

Desni vanjski: Mathias Gidsel (Danska)

Srednji vanjski: Luc Steins (Nizozemska)

Lijevi vanjski: Mikkel Hansen (Danska)

Lijevo krilo: Miloš Vujović (Crna Gora)

Kružni napadač: Johannes Golla (Njemačka)“ (Hina, 2022).

6. PORTALI

U ovom poglavlju prikazat će se značajke odabranih portala za provedbu istraživanja te, u konačnici, stvaranja medijske slike hrvatske rukometne reprezentacije na ovogodišnjem Europskom prvenstvu. Odabrani portali za takvo istraživanje su: *index.hr*, *jutarnji.hr* i *24sata.hr*. Ova tri portala odabrana su na temelju rezultata istraživanja i izvješća *web*-stranice *DataReportal*. Ova istraživanja, kao i stranica, osmišljeni su s jednim ciljem, a to je pomaganje ljudima i organizacijama diljem svijetu u sklopu prikupljanja i pronalaženja podataka, uvida i trendova koji su im potrebni kako bi donijeli što bolje informativne odluke (*datareportal.com*, 2022).

Svake godine ova stranica sredinom veljače donosi izvješće za mnoge države, među kojima je i Hrvatska. Za Hrvatsku od 2017. godine postoje izvješća koja se odnose na razne mrežne podatke te na koji se način Hrvati koriste uređajima. Za ovo istraživanje podaci su uzeti iz izvješća *Digital 2022: Croatia* o populaciji Hrvatske, broju korisnika interneta u Hrvatskoj, brzini interneta, broju korisnika društvenih mreža i platformi, portala, mobilnoj povezanosti, itd. Prikazane brojke uglavnom se odnose na siječanj 2022. godine, no postoje i rezultati koji se odnose na period od posljednjih godinu dana. Najbitniji podatci za istraživanje odnose se na kategorije povezane s najučestalijim pretraživanjem interneta u Hrvatskoj, najvećim prometom internetske stranice te najučestalijim pretraživanjem *Googlea*. Priloženi podatci koji se odnose na ukupnu posjećenost *web*-stranica u studenome 2021. govore kako je najposjećenija stranica u Hrvatskoj bila *Google*, što zapravo i ne treba čuditi. Najposjećeniji *web*-portali u Hrvatskoj bili su: *index.hr* s 26,2 milijuna ukupne posjećenosti u studenom 2021. godine, *24sata.hr* s 18,4 milijuna posjećenosti i *jutarnji.hr* s 14,3 milijuna posjećenosti. Prema prometu *web*-stranica, što uključuje promet putem mobitela, računala i društvenih mreža, opet su najbolje rangirana 3 portala u Hrvatskoj *jutarnji.hr*, *index.hr* i *24sata.hr*. I ovi podatci odnose se na studeni 2021. godine. Posljednja promatrana kategorija za donošenje odluke oko izbora portala vezana je za najučestalije pretraživanje *Googlea* u Hrvatskoj i ta mjerenja odrađena su u periodu od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine. U sljedećem popisu izdvojeno je 10 najčešćih rezultata pretraživanja na internetu koje su Hrvati pretraživali tijekom 2021. godine:

„Index, Dnevnik, 24, Vrijeme, Facebook, e-Dnevnik, Jutarnji, 24sata, YouTube, Prognoza“

Iz ovog se popisa ponovno može vidjeti kako su portali *index.hr*, *jutarnji.hr* i *24sata.hr* u samom vrhu (*datareportal.com*, 2022).

Uzimajući sve ove tri kategorije u obzir, portali *index.hr*, *jutarnji.hr* i *24sata.hr* uzeti su u istraživanje zbog, u prvom redu, svoje čitanosti, ali i utjecaja te važnosti koju imaju na hrvatsko društvo.

6.1. *Index.hr*

Bivši glavni urednik *24 sata*, Matija Babić, pokrenuo je s nekolicinom svojih prijatelja portal *index.hr*, 2002. godine. To su bili tek početci interneta u Hrvatskoj, tako da se ne može se ovdje govoriti o tržištu na koje je ova grupa entuzijasta došla. Prilikom proslave 15. godišnjice nastanka, urednici *indexa* osvrnuli su se na to kako nisu znali u što se uistinu upuštaju: „Hoće li biti plaća? Hoće dok ne potrošimo 200.000 kuna, dakle par mjeseci. Hoće li biti oglasa? Pojma nemamo. Oleg Maštruko je rekao da portali nemaju budućnosti. Ali bilo je nagrada.“ (*index.hr*, 2017).

U vrijeme nastanka ovog portala, u Hrvatskoj praktički nije postojala velika konkurencija, tako da je *index.hr* ubrzo postao najbolji hrvatski *web*-portal. Ono čime se *index.hr* posljednjih 20-ak godina može ponositi je razotkrivanje brojnih afera, suprotstavljanje korupciji koja je prilično prodrla u hrvatsko društvo itd. Iako su se mnoge stvari promijenile od nastanka portala, cilj i misija ostali su isti kao i prvog dana: „... misija jest: biti na strani slabijih i biti uvijek na strani istine.“ (*index.hr*, 2017).

O važnosti i utjecaju *indexa* govore i mnoge internacionalne nagrade, primjerice: Najutjecajniји hrvatski online medij prema istraživanju *Reutersa* za 2017. godinu, Najčitaniji hrvatski portal prema neovisnom mjerenju *Alexa.com* te Portal s najviše otvaranja stranica prema neovisnom mjerenju *DoMetricsa* (*index.hr*, 2017).

Visoke brojke nastavile su se i do današnjih dana. Prema mjerenju *DataReportala*, najposjećenija stranica u Hrvatskoj u prošloj godini bila je upravo *index.hr*, što govori o utjecajnosti ovog *web*-portala na društvo u Hrvatskoj (*datareportal.com*, 2022).

6.2. *Jutarnji.hr*

Web-portal *jutarnji.hr* nastao je od dnevnih novina *Jutarnji list*. Prvi broj izašao je u travnju 1998. godine te je tako postao najmlađi hrvatski dnevni list. Povodom pete obljetnice početka izlaženja, dakle 2003. godine, *Jutarnji se list* pohvalio količinom prodanih dnevnih primjeraka svojih novina te pozicijom na kojoj su se, tada, nalazili u kategoriji pisanih medija u Republici Hrvatskoj: „Od izlaženja prvog broja prodan je u više od 214 milijuna primjeraka, a postao je i najjači oglasni pisani medij u Hrvatskoj, tvrdi izdavač.“ (index.hr, 2016). Ovaj podatak mnogo govori i o brzorastućoj zainteresiranosti za *Jutarnji list*. Važnost i zainteresiranost ostali su prisutni i nastavili se tijekom godina pa je tako 2017. godine *Jutarnji list* bio drugi po broju prodanih naklada u Hrvatskoj te imao najveći prihod od oglašavanja u dnevnicima, koji se mjeri u milijunima kuna (AZTN.hr, 2017).

Ove dnevne novine tiskale su se pod istim imenom i tijekom 20. stoljeća, a o tome govore autori Šola i Čičak: „Ime je dobio po zagrebačkom dnevniku koji je izlazio od veljače 1912. godine pa sve do 1941. godine, kada je II. svjetski rat prekinuo njegovo tiskanje.“ (Šola i Čičak, 2013: 108).

Portal je, kao i novine, najmlađi, a svjetlo dana ugledao je krajem 2005. godine, čime je *Jutarnji list* postao posljednji klasični medij koji je stvorio i svoje *online* izdanje (Brautović, 2010: 33).

Pod vlasništvom *Hanza Medije*, *Jutarnji list* i *jutarnji.hr* postali su jedni od najznačajnijih platformi u Hrvatskoj koje služe za informiranje. Podaci *Hanza Medije* iz 2017. godine govore kako njihov „glas“ dolazi do velike većine stanovništva te da je *Jutarnji list* najčitanije dnevno štivo u Hrvatskoj i okolici. *Jutarnji.hr* drugi je najposjećeniji portal na godišnjoj razini u Hrvatskoj (Bertek, 2017: 18).

Prema podacima *DataReportala* stoji kako je *jutarnji.hr* prema broju pretraživanja tek 7. u Hrvatskoj, međutim, ako se gledaju *web*-portali, tada je 4. Ono čime se poprilično *jutarnji.hr* treba ponositi je to što je u Hrvatskoj u samom vrhu prema prometu na *web*-stranici koji, među ostalim, uključuje i društvene mreže (datareportal.com, 2022).

6.3. 24sata.hr

Ovaj portal je kao i portal *jutarnji.hr*, nastao na temelju novine. Novine *24 sata* svjetlo dana ugledale su 2005. godine i ubrzo su postale najčitaniji dnevni list u Hrvatskoj zbog manjeg formata novina u odnosu na druge i zbog niže cijene. Ubrzo nakon novina, *24 sata* krenuo je i sa svojim *online* izdanjem. U istraživanjima 2009. godine, dakle samo 4 godine nakon osnutka novina, *24 sata* bile su broj jedan u Hrvatskoj i po broju prodanih naklada novina i po broju pretraživanja stranice *24sata.hr* (Popović, Bilić, Jelić, Švob-Đokić, 2010: 79 - 84).

Strelovit uspon u kratkom roku, *24 sata* pratio je dodavanjem novih sadržaja i mogućnosti za svoje korisnike. Tako je 2010. godine *24 sata* postao prvi hrvatski medij koji je imao svoju mobilnu aplikaciju koja se može, još uvijek, preuzeti (*24sata.hr*, 2010).

Povodom 15 godina postojanja, *24 sata* je 2020. godine izdao brošuru s uspjesima koje su postigli. Tako su, primjerice, prema istraživanju *GemiusAudiencea* u kolovozu 2019. godine imali dnevni doseg od oko 2 milijuna ljudi na internetu, 430 tisuća čitatelja novina svaki dan i skoro 3 milijuna pratitelja na Facebooku. Osim toga, prema istom istraživanju, *24 sata* najprisutniji je mediji u svakom dijelu Republike Hrvatske te je isto tako najprisutniji u svakoj od dobnih skupina te u svim kućanstvima u odnosu na imućnost (*24sata.hr*, 2020).

Ovakvi veliki uspjesi nisu mogli proći neopaženo, stoga je redakcija *24 sata* primila velik broj domaćih i internacionalnih nagrada. Svakako jedna od najvažnijih je nagrada za: „Najbolji *Inhouse Branded Content Studio*“ u Europi, koji je *native studio 24 sata* dobio na natjecanju „*Digiday Media Awards Europe*“. Na natjecanju za najbolju *native studio* do 20 zaposlenih u svijetu, *24 sata* je završio kao drugi. (*24sata.hr*, 2020).

Krajem prethodne godine, prema istraživanju *DataRreportala*, portal *24sata* bio je drugi najposjećeniji *web*-portal u Hrvatskoj, a tijekom cijele prošle godine ovaj portal je bio treće najučestalije pretraživanje na internetu u Hrvatskoj (*datareportal.com*, 2022).

7. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

U sedmom poglavlju ovog diplomskog rada prikazat će se dobiveni rezultati istraživanja. U istraživanju bili su uključeni svi članci napisani na portalima: *index.hr*, *jutarnji.hr* i *24sata.hr*, koji su napisani u kontekstu Europskog rukometnog prvenstva 2022. godine. Analizom je članaka sveukupno obrađeno 568 članaka. Analiza se provodila prema prethodno definiranim istraživačkim pitanjima koja su objašnjena i definirana u trećem poglavlju rada.

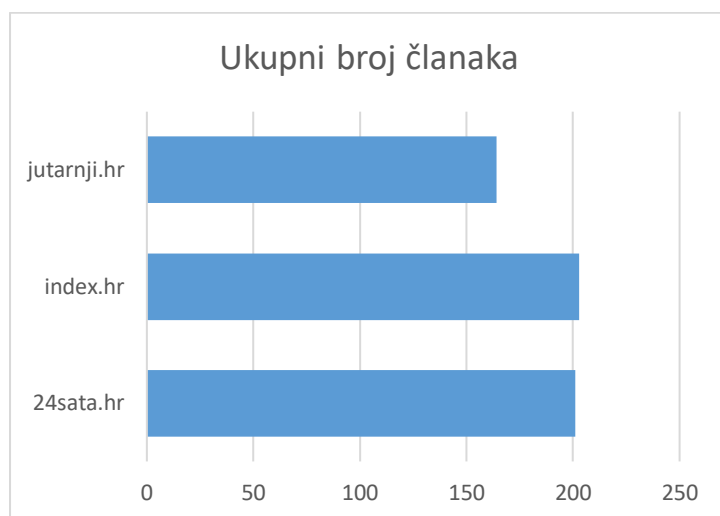
Tablica 1: Broj članaka po portalima

Portali	<i>24sata.hr</i>	<i>index.hr</i>	<i>jutarnji.hr</i>
Broj članaka	201	203	164

Izvor: obrada autora

Iz priložene tablice vidljivo je kako su sva tri odabrana portala bila vrlo aktivna u praćenju i objavljivanju vijesti vezanih za Europsko rukometno prvenstvo 2022. godine. Međutim, najviše članaka objavljeno je na portalu *index.hr*, njih 203. Samo dva manje, objavljeno je na stranici *24sata.hr*, njih 201. Najmanje je objavio *jutarnji.hr*, 164 članaka.

Grafikon 1: Broj članaka po portalima



Izvor: obrada autora

Uzimajući sve članke u obzir te segmentirajući ih po danima, vidljivo je kako je interes medija poprilično pao, nakon što je hrvatska rukometna reprezentacija završila svoje natjecanje. Isto tako, može se primijetiti kako se u vrijeme igranja utakmica hrvatske reprezentacije, odnosno u dane u kojima je ona nastupala, povećavala količina članaka. Tih je dana objavljeno više članaka u odnosu na dane kada nije nastupala, što je vidljivo u sljedećoj tablici.

Tablica 2: Broj članaka po danu

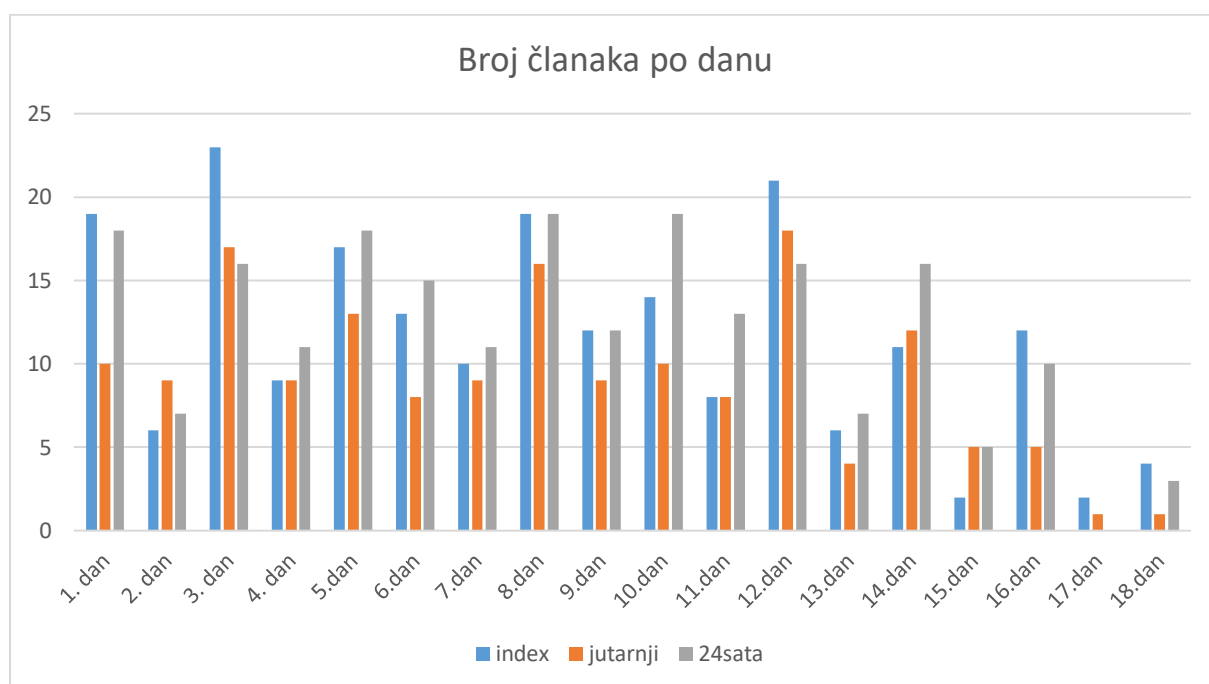
DAN	<i>index</i>	<i>jutarnji</i>	<i>24sata</i>	UKUPNO
1. dan	19	10	18	47
2. dan	6	9	7	22
3. dan	23	17	16	56
4. dan	9	9	11	29
5. dan	17	13	18	48
6. dan	13	8	15	36

7. dan	10	9	11	30
8. dan	19	16	19	54
9. dan	12	9	12	33
10. dan	14	10	19	43
11. dan	8	8	13	29
12. dan	21	18	16	55
13. dan	6	4	7	17
14. dan	11	12	16	39
15. dan	2	5	5	12
16. dan	12	5	10	27
17. dan	2	1	0	3
18. dan	4	1	3	8

Izvor: obrada autora

Iz tablice se jasno može vidjeti kako je najveći medijski interes ova tri portala bio prvog, trećeg, petog, osmog, desetog, dvanaestog i četrnaestog dana Prvenstva, a točno te dane hrvatska rukometna reprezentacija igrala je svoje utakmice. Sve je ostale dane broj članaka bio poprilično manji, a na samom kraju Prvenstva broj članaka se spustio ispod 10. Zanimljivo je istaknuti kako su sedamnaestog dana Prvenstva objavljena samo tri članka, a portal *24sata.hr* nije objavio ni jedan. Treba reći kako tog, sedamnaestog dana Prvenstva, nije igrana ni jedna utakmica.

Grafikon 2: Broj članaka po danu



Izvor: obrada autora

Tablica 3: Fokus članaka

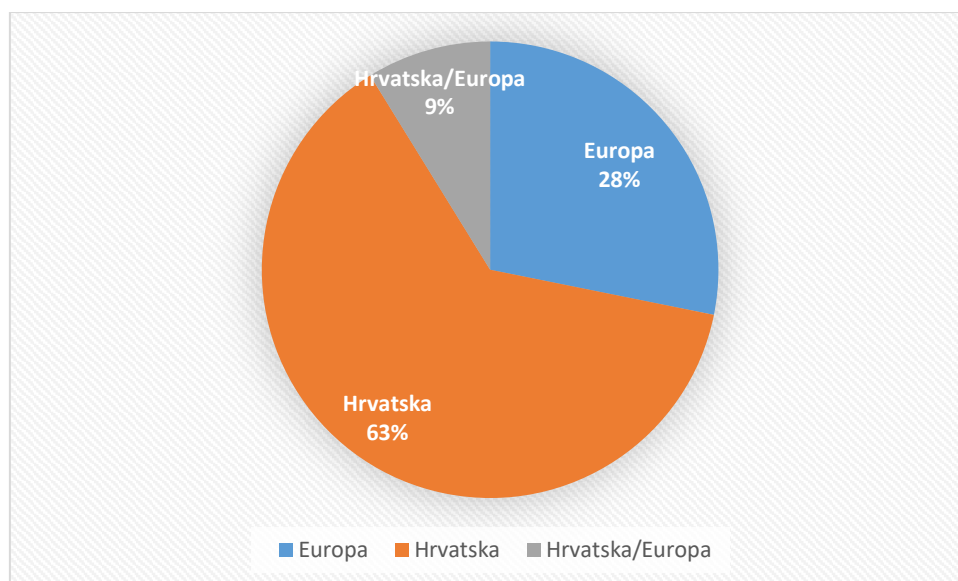
Fokus članaka	Europa	Hrvatska	Hrvatska/Europa
Broj članaka	160	358	50

Izvor: obrada autora

U istraživanju selektirana su tri fokusa. Prvi fokus nazvan je *Europa* i odnosio se na članke koji su napisani u kontekstu Europskog rukometnog prvenstva, ali nisu imali veze s Hrvatskom. Jedan od takvih je članak portala *index.hr*, naslova „Golman čudesnim obranama odveo Španjolsku u polufinale rukometnog Eura“. U članku se ukratko opisuje susret između Španjolske i Poljske, u kojem je Španjolska pobijedila. Drugi fokus nazvan je *Hrvatska* i u njega su ulazili članci koji su imali isključivo veze s hrvatskom rukometnom reprezentacijom

(index.hr, 2022). Primjerice, članak *jutarnjeg.hr* pod naslovom „HRVATSKA DOŽIVJELA JOŠ JEDAN TEŽAK UDARAC, POZITIVNI ŠUNJIĆ I GRAHOVAC, ALI VRAĆA SE APSOLUTNA LEGEN2DA!“ govori o rezultatima testova hrvatskih rukometaša na COVID-19 te o pozivu novih igrača koji su bili pozvani zbog pozitivnih nalaza na COVID-19 (jutarnji.hr, 2022). Posljednji, treći fokus nazvan je *Hrvatska/Europa* i u njega su se ubrajali članci u kojima hrvatska rukometna reprezentacija nije bila u središtu pozornosti, no imali su doticaj s njome. Tako je portal *jutarnji.hr*, objavio članak naslova „KORONA-EURO: HRVATSKA JE MEĐU REKORDERIMA, UZ SRBE I NIJEMCE, A ZASAD JE NA TURNIRU BILO ČAK 106 ZARAŽENIH“. Članak govori o broju zaraženih igrača tijekom Europskog prvenstva po reprezentacijama. Središte pozornosti nije usmjereno ni prema jednoj reprezentaciji, nego općenito na sve, pa tako i na Hrvatsku (jutarnji.hr, 2022).

Grafikon 3: Fokus članaka



Izvor: obrada autora

Iz prethodno stavljenе tablice jasno je vidljivo kako je najveći broj članaka za svoj fokus imao Hrvatsku, odnosno hrvatsku rukometnu reprezentaciju. Njih 358, odnosno 63% ukupnog broja članka, bilo je usmjereno isključivo prema Hrvatskoj. Drugi najveći fokus članaka odnosio se na Europu, 28%, odnosno 160 članaka. Najslabiji fokus članaka bio je Hrvatska/Europa. Za taj fokus napisano je 50 članaka, odnosno 9% ukupnog broja napisanih članaka.

Treće istraživačko pitanje vezano je uz tematiku članaka koji su bili zastupljeni tijekom izvještavanja o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji. Kao što je ranije prikazano, isključivo o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji napisano je i objavljeno 358 članaka na istraženim portalima. Za potrebe segmentiranja članaka u teme stvoreno je 11 tema, a to su: analiza reprezentacije, izjave, najave, navijači, odigrane utakmice, ostalo, ozljede, podrška igračima, raspored, rukomet, stručne analize, sukob i učinci COVID-a 19. Ovih 11 tema te ukupni broj članaka po svakoj temi vidljiv je u sljedećoj tablici.

Tablica 4: Tematika članaka

TEME	BROJ ČLANAKA
Analiza reprezentacije	67
Izjave	30
Najave	12
Navijači	9
Odigrane utakmice	18
Ostalo	16
Ozljede	9
Podrška igračima	9
Raspored	12
Rukomet	49
Stručne analize	56
Sukob	30
Učinci COVID-a 19	41

Izvor: obrada autora

U temu *analiza reprezentacije* ubrajani su članci u kojima su igrači davali izjave nakon odigranih utakmica ili kada su se segmentirali igrači koji su igrali u prijašnjoj utakmici. Tema *izjave* vezana je isključivo za izbornika Hrvoja Horvata i njegove izjave u medijima za vrijeme Europskog rukometnog prvenstva. *Najave* su vezane uz članke kada su se neki igrači dodatno pozivali zbog drugih problema ili se najavljivala neka od sljedećih utakmica na Prvenstvu. *Navijači* su tema koja se odnosila na hrvatske navijače koji su bili u dvoranama tijekom utakmica hrvatske reprezentacije. Tema *odigrane utakmice* odnosila se na informiranje javnosti

o rezultatu utakmice u kojoj je igrala hrvatska rukometna reprezentacija. O tome su uglavnom bili prvi članci nakon završetka utakmice. U temu *ostalo* ubrajali su se članci koji su napisani i objavljeni, a da se nisu mogli pripojiti ni jednoj drugoj temi. Tako su, primjerice, tu ubrojena prisjećanja na neke utakmice ili životna priča drugog vratara hrvatske reprezentacija ili koeficijenti na kladionicama. Tema *ozljede* odnosila se na ozljede koje su hrvatski rukometaši zaradili za vrijeme Europskog rukometnog prvenstva. *Podrška igračima* je tema u kojoj se nalaze članci u kojima su rodbina i prijatelji igrača izašli u javnost i podijelili svoju podršku prema svojim najdražim reprezentativcima. Tema *raspored* vezana je uz raspored igranja hrvatske reprezentacije, dakle mjesto i vrijeme te kako gledati utakmicu. Tema *rukomet* vezana je uz rukometne dogodovštine tijekom Europskog prvenstva, a u nju su se ubrajali posebno lijepi pogodci, dolasci novih i odlasci starih reprezentativaca zbog problema s koronavirusom, kalkulacije koje su rađene tijekom Europskog prvenstva s obzirom na rezultat utakmice Hrvatske i ostalih utakmica koje utječu na Hrvatsku. U temu *stručne analize* ubrajale su se izjave bivših rukometaša i rukometnih izbornika koji su davali svoja mišljenja na odigranu utakmicu. Tema *sukob* javila se pred sam kraj Europskog prvenstva kada je izbornik Hrvoje Horvat ušao u medijski sukob sa Petrom Metličićem, a članci ubrojani u ovu temu prate taj sukob. Posljednja tema je *učinci COVID-a 19* i u nju su ubrojani svi članci koji su informirali o tome kako COVID-19 utječe na hrvatsku rukometnu reprezentaciju. Većina ovih članaka govori o pozitivnim i negativnim nalazima hrvatskih igrača.

Grafikon 4: Tematika članaka



Izvor: obrada autora

Iz navedene tablice i grafikona vidljivo je kako je najviše članaka bilo s tematikom *analize reprezentacije*. Druga tema po broju članaka su *stručne analize*, dok je treća rukomet. Dalje slijede *učinci COVID-a 19*, pa *izjave* i *sukob*. Najmanje članaka napisano je za teme *navijači*, *ozljede* i *podrška igračima*.

Četvrto istraživačko pitanje vezano je uz žanrove članaka. U uključenom istraživanju prisutna su samo dva žanra, informativni i kritički.

Tablica 5: Žanr članaka

Žanr članaka	Informativni	Analitičko-kritički
Broj članaka	503	65

Izvor: obrada autora

Članaka informativnog žanra bilo je 503, dok je analitičko-kritičkog bilo 65. U članke kritičkog žanra ubrajani su članci u kojima su autori članaka svoje tvrdnje pisali na temelju ranijih podataka ili iskustava ili su to umjesto njih činile intervjuirane osobe.

Grafikon 5: Žanr članaka



Izvor: obrada autora

Posljednje istraživačko pitanje glasilo je: „Kakva je medijska slika hrvatske rukometne reprezentacije proizašla iz objavljenih tekstova na portalima *index.hr*, *jutarnji.hr* i *24sata.hr* (pozitivna, negativna, neutralna)?“. Članci su se s obzirom na njihov sadržaj birali prema slici koja se stvara o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji. U sljedećoj tablici naveden je odgovor na istraživačko pitanje.

Tablica 6.: Stvorena slika o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji

Slika o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji	Pozitivno	Negativno	Neutralno
Broj članaka	97	127	134

Izvor: obrada autora

Iz podataka u tablici vidljivo je kako je najviše članaka bilo neutralnog karaktera, odnosno gdje se nije moglo jasno razlučiti je li slika pozitivna ili negativna ili su bili isključivo informativnog karaktera, njih 134. Negativnu sliku o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji stvorilo je 127 članaka, dok je pozitivnu 97.

Grafikon 6.: Stvorena slika o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji



Izvor: obrada autora

8. RASPRAVA

Ovim se istraživanjem definirala slika o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji na Europskom prvenstvu 2022. godine na primjeru tri najčitanija portala u Republici Hrvatskoj. Prema dobivenim rezultatima, utvrđeno je kako je slika stvorena o rukometnoj reprezentaciji najviše neutralna, no više je negativna nego pozitivna. Iako nije znanstveno dokazano, izdvajaju se tri moguća objašnjenja zašto je slika hrvatske rukometne reprezentacije više negativna, nego pozitivna. Prvo objašnjenje je rezultat koji su postigli rukometaši. Ispadanje u drugoj, glavnoj, rundi na Europskom prvenstvu je za igrače i javnost u Hrvatskoj neuspjeh. Godinama unazad, javnost je navikla na rukometna odličja, no ovog puta to je izostalo. Drugo je loša igra, bez obzira na rezultat. COVID-19 donio je mnogo problema hrvatskoj reprezentaciji, tako da su mnogi igrači dodatno pozivani, koji nisu za reprezentaciju igrali nekoliko godina ili nisu uopće, stoga je nedostajala uigranost momčadi. Posljednje, treće objašnjenje za negativnu sliku o hrvatskoj reprezentaciji je medijski sukob između izbornika i Petra Metličića, koji je u završnici Europskog prvenstva stvorio prilično lošu sliku o reprezentaciji.

Osim definirane slike o rukometnoj reprezentaciji, odgovoreno je na sva istraživačka pitanja. Prema dobivenim rezultatima utvrđeno je kako se portal *index.hr* najviše bavio temom Europskog rukometnog prvenstva, te kako je hrvatska rukometna reprezentacija bila u fokusu u skoro 2/3 ukupnog broja članaka svih portala. Iz fokusa članaka jasno se može zaključiti kako je portalima na prvom mjestu bila naša reprezentacija, dok je cjelokupno Prvenstvo bilo sporedna stvar.

Prilikom provedbe istraživanja definirano je pitanje tematike članaka. Prema rezultatima odabrani su portali koji su se najviše bavili analizom naše reprezentacije te su najviše prenosili mišljenja rukometnih stručnjaka. U sklopu analize reprezentacije ubrojene su izjave igrača nakon utakmice te segmentiranje igrača i igre iz odigranih utakmica. Također, dobiveni su rezultati u kontekstu žanrova objavljenih članaka, gdje su informativni članci zauzeli skoro 90% obrađenog korpusa.

9. ZAKLJUČAK

Sport, u kontekstu rekreacije, treniranja, natjecanja pa sve do novinarske grane, u Hrvatskoj ima posebno mjesto. Sportsko novinarstvo, a i novinarstvo općenito, kroz dugi niz godina usavršavanja poprilično se razvilo i mediji svojim odabirom praćenja te načinom obrade određenog sportskog događaja, svjesno ili nesvjesno formiraju stav društva, odnosno nacije. Ovim se radom, među ostalim, dobio uvid u srž sportskog novinarstva, odnosno njegovu kompleksnost i zahtjevnost. Česta predrasuda u hrvatskom društvu prema sportskim novinarima je to da oni imaju jednostavan posao, primjerice, komentiranja utakmica, no mnogo je više posla za kvalitetno komentiranje nego što većina ljudi misli. Istraživanjem su se dobili rezultati koji se slažu s osobnim mišljenjem autora, a oni su da prvenstveno rezultat kreira javno mišljenje prema sportašima i sportskim reprezentacijama. Hrvatsko je društvo poprilično je polarno nastrojeno što se tiče stajališta prema sportovima i sportašima. Kada su rezultati dobri, mediji i društvo dižu sport i sportaše u nebesa, no prilikom loših rezultata ili ih žestoko kritiziraju ili ih u potpunosti zaborave. Odličan je primjer toga nogometna reprezentacija koja je, nakon srebra na Svjetskom prvenstvu u Rusiji, u Hrvatskoj imala ogroman doček, što je i zaslužila. Međutim, nakon toga uslijedilo je nekoliko lošijih rezultata, nakon čega su reprezentativci u medijima i društvu nazivani pogrđnim, pomalo smiješnim nazivima. Identična stvar dogodila se i rukometnoj reprezentaciji na ovom Europskom prvenstvu, na koje su reprezentativci u medijima i javnosti ispraćeni s velikim očekivanjima, no nakon loše igre i loših rezultata sve se okrenulo i na kraju je u medijima ostavljena negativna slika o reprezentaciji. Uz takav karakter, hrvatsko društvo karakterizira jedna rečenica, često upotrebljiva u narodu prije nekog velikog sportskog događaja, pogotovo kada se radi o nogometu, rukometu ili košarci, a to je: „Hrvatska je zemlja s 4 milijuna izbornika.“ Autor smatra kako nije važno radi li se o rekreiranju, amaterizmu ili profesionalizmu u sportu, svaka osoba nastoji biti što bolja, ostvariti neki cilj, odnosno rezultat, koji na kraju utječe na zadovoljstvo same osobe. Kada se radi o profesionalnom sportu, potrebno je znati kako se u igru i ciljeve sportaša ovdje uključuju kako mediji, tako i očekivanja javnosti. Konačnim rezultatom, a ponajprije samom igrom Hrvatske na ovogodišnjem Europskom prvenstvu nitko ne može biti u potpunosti zadovoljan. Autor također smatra da su stvaranju negativne slike pridonijele i razmirice između izbornika reprezentacije Hrvoja Horvata i bivših rukometaša, koji se nisu slagali s njegovim načinom istupa u medijima i vođenja reprezentacije. Rukomet nije u stalnom fokusu hrvatskih medija i društva, stoga se nastala situacija nekoliko dana nakon

Prvenstva smirila i na scenu će opet doći prilikom početka priprema za sljedeće prvenstvo, koje je na rasporedu sredinom siječnja 2023. godine. Tema koja se konstantno provlači kroz rezultate, kroz sport općenito, ali i kroz medije, je tema budućnosti hrvatskih reprezentacija u nogometu, rukometu i košarci. Stav autora prema budućnosti hrvatskih reprezentacija je negativan. Glavni razlog leži u iznimno slabo razvijenoj infrastrukturi, koja zbog, ponegdje i derutnog stanja, djecu odvlači od treniranja određenog sporta. Manjkom zainteresirane djece automatski propadaju određeni mlađi uzrasti klubova što, kroz period od 5 do 10 godina, može izazvati i propadanja kluba kao takvog. Veliki, bogati domaći klubovi nemaju toliko problema jer imaju sredstva s kojima mogu nadomjestiti manjak domaćeg kadra. Manji klubovi već danas prodaju svoje vrlo mlade igrače koji imaju potencijala nadajući se kako bi u inozemstvu mogli dobiti ono što im oni u Hrvatskoj ne mogu pružiti, a to je kvaliteta, a, s druge strane, oni trebaju novac kako bi mogli opstati. Odlascima kvalitetnih mladih igrača klubovi kod sebe ostavljaju one malo manje kvalitetne i nekvalitetne pojedince. Svi ovi navedeni razlozi dovode do nekvalitetnih domaćih nacionalnih liga, jer se događa da su mali klubovi prisiljeni radi opstanka zadržavati slabije igrače, a bolje prodavati, dok najbogatiji klub ili dva zbog svojih financijskih sredstava dominiraju određenom ligom. Zaključak u pogledu budućnosti je taj da iz nekvalitetnih domaćih liga, iznimno slabe infrastrukture te prodavanjem najboljeg mladog kadra, hrvatske reprezentacije, a i hrvatski narod i mediji morat će smanjiti želje i očekivanja sve dok se glavni problemi ne riješe.

SAŽETAK

Ovim se diplomskim radom nastojala analizirati medijska slika hrvatske rukometne reprezentacije na Europskom rukometnom prvenstvu 2022. godine na portalima „index.hr“, „jutarnji.hr“ i „24sata.hr“. Portali su odabrali s obzirom na rezultate istraživanja *DigitalReports*a o čitanosti portala u Hrvatskoj od siječnja 2020. godine do siječnja 2021. godine. Prema spomenutom istraživanju, tri odabrana portala bila su najčitanija u Hrvatskoj. Ovim se istraživanjem željelo istražiti u kojoj su mjeri odabrani portali pisali o Europskom rukometnom prvenstvu 2022. godine, u kojoj su mjeri pisalo o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji na spomenutom prvenstvu, kakve su tematike bili članci te u konačnici kakvu su sliku mediji stvorili o reprezentaciji. Prije opisa i prikazivanja rezultata dobivenih istraživanjem dana je teorijska podloga u kontekstu definiranja sportskog novinarstva i njegovim podjelama, ukratko su opisana sva europska rukometna prvenstva do sada te povijest korištenih portala u istraživanju. Ukupno je obrađeno 568 članaka. Primijećene su razlike u količini članaka u odnosu na dane kada je igrala hrvatska rukometna reprezentacija i kada nije igrala. Isto tako, uočeno je kako su se portali u većini slučajeva odlučili za pisanje informativnih članaka. U konačnici donesen je i odgovor na glavno pitanje kojim se ovaj rad bavio, a to je kakva se medijska slika stvorila o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji, a odgovor je negativna. Glavni razlozi su loš rezultat te verbalni sukob izbornika i bivših reprezentativaca.

Ključne riječi: *europsko rukometno prvenstvo, hrvatska rukometna reprezentacija, medijska slika, rezultat, izbornik*

SUMMARY

Media image of the Croatian handball team at the European Handball Championship 2022

This thesis aimed to analyze the media image of the Croatian handball team at the European Handball Championship 2022 on portals "index.hr", "jutarnji.hr" and "24sata.hr". All three portals were selected according to the results of the Digital Reports survey on the readership of portals in Croatia in the period from January 2020 to January 2021. According to the aforementioned research, three selected portals were the most read in Croatia. This research was intended to investigate the extent to which the selected portals wrote about the European Handball Championship in 2022, to what extent they wrote about the Croatian national handball team at the aforementioned championship, what the topics were the articles and ultimately what image the media created about the national team. Before describing and presenting the results obtained by the research, the theoretical basis in the context of defining sports journalism and its divisions is given, all European handball championships so far and the history of the portals used in the research are briefly described. A total of 568 articles were processed. Differences in the amount of articles were observed compared to the days when the Croatian handball team played and when it did not play. Likewise, it was observed that portals in most cases opted to write informative articles. In the end, the answer to the main question that this work dealt with was brought, and that is what kind of media image was created about the Croatian handball team, and the answer is negative. The main reasons are poor result and verbal conflict between the coach and former national team players.

Key words: *european handball championship, croatian handball team, media image, result, coach*

LITERATURA

KNJIGE

1. Andrews, P. (2008) *Sports journalism: A Practical introduction*. London, SAGE publications,
https://books.google.hr/books/about/Sports_Journalism.html?id=2fvAAQAAQBAJ&printsec=frontcover&source=kp_read_button&hl=en&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false (20. 9. 2022.)
2. Bakšič, H.(1996) *Ja,novinar?* Sarajevo: Rabic, pp.76
3. Kramer, F. i Pinević,D. (2009) *Hrvatski rukomet*. Zagreb: Topical
4. Škaro, D. i Stipetić,V. (2016) *Sport u vremenu globalizacije*. Zagreb: Effectus
5. Vasilj, M. (2014) *Sportsko novinarstvo*. Zagreb/Sarajevo/Mostar: Synopsis

ČLANCI U ZNANSTVENIM RADOVIMA

1. Bartoš,A. (2012) *ZNAČAJ I UTJECAJ ELEKTRONSKIH MEDIJA NA POPULARIZACIJU SPORTA*. Mediji, kultura i odnosi s javnostima, Vol. 3, No. 2, pp. 158 - 166, <https://hrcak.srce.hr/87769> (15. 9. 2022.)
2. Brautović,M.(2010) *Razvoj hrvatskog online novinarstva 1993-2010*. MediAnali : međunarodni znanstveni časopis za pitanja medija, novinarstva, masovnog komuniciranja i odnosa s javnostima, Vol. 4, No. 8, pp. 23 - v 42, <https://hrcak.srce.hr/65463> (6. 10. 2022.)
3. Mikić, Z. (2017) *Hazena u Đakovu - od rukometa do rukometa*. Zbornik Muzeja Đakovštine, Vol. 13, No. 1, pp. 203 - 246, <https://hrcak.srce.hr/197795> (10. 10. 2022.)
4. Mraković, M.(1971) *Kineziologija*. Kineziologija, Vol. 1, No. 1, pp. 2 - 5, <https://hrcak.srce.hr/233076> (28. 10. 2022.)
5. Šola, I. i Čičak, A.(2013) *Nasilje medija: cinizam samoregulacije. Analiza primjene etičkog kodeksa Jutarnjeg lista*. Crkva u svijetu, Vol. 48, No. 1, pp.107 - 124, <https://hrcak.srce.hr/100036> (5. 10. 2022.)

6. Popović, H., Bilić, P., Jelić T. I Švob-Đokić, N. *The case of Croatia, Media policies and regulatory practices in a selected set of European countries, the EU and the Council of Europe*. pp. 77 - 108,

<https://web.archive.org/web/20150102081418/http://www.mediadem.eliamep.gr/wp-content/uploads/2010/05/BIR.pdf#page=378> (6. 10. 2022.)

DIPLOMSKI RADOVI

1. Bertek, D. (2017) *Uloga naslova u tiskovinama i digitalnim medijima na primjeru Jutarnjeg lista*. Diplomski rad. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti, <https://zir.nsk.hr/islandora/object/fpzg%3A522> (6. 10. 2022.)

2. Hrnčić, F. (2021) *Istraživanje etičnosti sportskog novinarstva*. Diplomski rad. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Fakultet hrvatskih studija, <https://zir.nsk.hr/islandora/object/hrstud:2593> (21. 9. 2022.)

3. Kužić, M. (2020) *Uloga društvenih medija u praćenju Svjetskog nogometnog prvenstva u Rusiji 2018*. Diplomski rad. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Fakultet hrvatskih studija, <https://repozitorij.hrstud.unizg.hr/islandora/object/hrstud:2234> (11. 9. 2022.)

ZAVRŠNI RADOVI

1. Gabrić, M. R. (2017) *Sportsko novinarstvo i etika*. Završni rad. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Hrvatski studiji, <https://zir.nsk.hr/islandora/object/hrstud%3A1276> (12. 9. 2022.)

2. Šipuš, D. (2017) *Sport i nacija: fenomen nogometa u hrvatskom sociokulturnom ozračju*. Završni rad. Koprivnica: Sveučilište Sjever, <https://zir.nsk.hr/islandora/object/unin:1932> (15. 9. 2022.)

ENCIKLOPEDIJA

1. *Etika*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=18496> (29. 9. 2022.)

INTERNETSKI IZVORI

1. 24sata.hr (2010) *24sata - prvi hrvatski medij s Android aplikacijom!*, <https://www.24sata.hr/tech/nova-android-aplikacija-24sata-dostupna-u-android-marketu-200462> (6. 10. 2022.)
2. 24sata.hr *NAJBOLJI PUT DO POTROŠAČA*, https://showcase.24sata.hr/pdf/24_biblija2_08_PREVIEW.pdf (6. 10. 2022.)
3. Al Jazeera i agencije (2022) *Borna Ćorić osvojio Cincinnati i ispisao dio historije*. balkans.aljazeera.net, <https://balkans.aljazeera.net/news/sports/2022/8/22/borna-coric-osvojio-cincinnati-i-ispisao-dio-historije> (3. 12. 2022.)
4. Andrews, S. (2017) *Handball is one of the oldest known games played with a ball; versions of the game were played in Ancient Egypt and Ancient Rome*. thevintagenews.com, 2017., <https://www.thevintagenews.com/2017/04/24/handball-one-oldest-known-games-played-ball/?chrome=1> (10. 10. 2022.)
5. American press institute *Journalism essentials*, <https://www.americanpressinstitute.org/journalism-essentials/> (20. 9. 2022.)
6. Antena Zadar (2014) *Komentator legenda: Drago Ćosić ponovno "briljira"*. antenazadar.hr, <https://www.antenazadar.hr/clanak/2014/01/komentator-legenda-drago-cosic-ponovno-briljira> (3. 12. 2022.)
7. AZTN. hr „24 SATA“ PRVI NA TRŽIŠTU PRODAJE, „JUTARNJI LIST“ NA TRŽIŠTU OGLAŠAVANJA U DNEVNIM NOVINAMA, A „7DNEVNO“ I „MEĐIMURJE“ NAJPRODAVANIJU TJEDNICI, <https://www.aztn.hr/24-sata-prvi-na-trzistu-prodaje-jutarnji-list-na-trzistu-oglasavanja-u-dnevnim-novinama-a-7dnevno-i-medimurje-najprodavaniji-o/> (5. 10. 2022.)
8. Barišić, Z.(2022) *Najluđa utakmica Eura: Švedska u završnici nadoknadila minus četiri i prošla u polufinale!*. 24sata.hr, <https://www.24sata.hr/sport/najluda-utakmica-eura-svedska-u-završnici-nadoknadila-minus-cetiri-i-prošla-u-polufinale-811383> (24. 9. 2022.)
9. Bauer, D. (2022) *KORONA-EURO: HRVATSKA JE MEĐU REKORDERIMA, UZ SRBE I NIJEMCE, A ZASAD JE NA TURNIRU BILO ČAK 106 ZARAŽENIH*. jutarnji.hr, <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/rukomet/korona-euro-hrvatska-je-medu-rekorderima-uz-srbe-i-nijemce-a-zasad-je-na-turniru-bilo-cak-106-zarazenih-15148341> (23. 9. 2022.)
10. Datareportal.com: *ABOUT*, <https://datareportal.com/about> (1. 10. 2022.)
11. EHF Euro.Eurohandball.com (2022) *EHF EURO HISTORY*, <https://ehfeuro.eurohandball.com/men/2022/about/ehf-euro-history/> (11. 10. 2022.)
12. FT Desk (2022) *Ronaldo labels transfer talk as 'fake news'*. footballtransfers.com, <https://www.footballtransfers.com/en/transfer-news/uk-premier-league/2022/07/man-utd-transfer-news-ronaldo-labels-sporting-talks-fake-news> (12. 9. 2022.)

13. Geepeedet (2022) *Why is a pitch invader rarely shown on TV?*. np.opera.news, <https://ng.opera.news/ng/en/sports/1b277196596eed87e7842d4c054ef308> (3. 12. 2022.)
14. Glasistrenovine.hr (2014) *EP u rukometu: Francuska - Hrvatska 27:25*, <https://glasistrenovine.hr/arhiva-portala/pregled-vijesti/ep-u-rukometu-francuska-hrvatska-2725-437657> (18. 10. 2022.)
15. Gol.hr (2016) *ČUDO U KRAKOWU: Hrvatska uništila Poljsku 14 razlike i izborila polufinale!*. gol.dnevnik.hr, https://gol.dnevnik.hr/clanak/ostali_sportovi/ep-rukomet-2016-poljska-hrvatska---424476.html (19. 10. 2022.)
16. Gol.hr (2018) *Kauboji na jedvite jade pobijedili Češku: Spasili se blamaže u posljednjim sekundama!*. gol.dnevnik.hr, <https://gol.dnevnik.hr/clanak/rukomet2018/hrvatska-ceska-posljednja-utakmica-na-euru-i-prilika-za-oprostaj-s-pobjedom---504479.html> (14. 12. 2022.)
17. Gol.hr (2018) *Ovo Hrvatska još nije doživjela: Pola milijuna ljudi dočekalo nogometne viceprvake svijeta!*. gol.dnevnik.hr, <https://gol.dnevnik.hr/clanak/svjetsko-prvenstvo-2018/sve-sto-trebate-znati-o-posebnom-doceku-za-srebrne-vatrene-u-gradu-zagrebu---524020.html> (15. 9. 2022.)
18. Hand-ball.org *History*, <https://www.hand-ball.org/history/> (10. 10. 2022.)
19. Handball-world.news (2022) *EURO 2022 Co-Host Slovakia Confirms 25% Capacity*, <https://www.handball-world.news/en/news-2-1-29-138441.html> (22. 9. 2022.)
20. Herljević, B. (2020) *'Kraljice šoka' demolirale Dansku i osvojile povijesnu medalju*. net.hr, <https://net.hr/sport/rukomet/senzacija-nad-senzacijama-hrvatska-uzela-broncu-kraljice-soka-demolirale-dansku-i-osvojile-povijesnu-medalju-3d684a14-b1c6-11eb-bc32-0242ac130068> (14. 12. 2022.)
21. Hina (2022) *EHF proglasio najkorisnijeg igrača Eura i najbolju sedmorku*. index.hr, <https://www.index.hr/sport/clanak/ehf-proglasio-najkorisnijeg-igraca-eura-i-najbolju-sedmorku/2336092.aspx> (24. 9. 2022.)
22. Hina (2022) *Golman čudesnim obranama odveo Španjolsku u polufinale rukometnog Eura*. index.hr, <https://www.index.hr/sport/clanak/golman-cudesnim-obranama-odveo-spanjolsku-u-polufinale-rukometnog-eura/2334976.aspx> (9. 11. 2022.)
23. Hina (2018) *Hrvatska bez polufinala Eura: Francuska opet slavila u Areni i rastužila hrvatske navijače*. gol.dnevnik.hr, <https://gol.dnevnik.hr/clanak/rukomet2018/hrvatska-francuska-utakmica-odluke-u-rukometnom-klasiku-devet-godina-nakon-finala-u-areni---503989.html> (19. 10. 2022.)
24. Hina (2022) *Problemi pred Euro. Rukometaši krenuli u Mađarsku bez Cindrića i Duvnjaka*. index.hr, <https://www.index.hr/sport/clanak/problemi-pred-euro-rukometasi-krenuli-u-madjarsku-bez-cindrica-i-duvnjaka/2331625.aspx> (22. 9. 2022.)
25. Hina (2022) *Rusija protiv Španjolske imala +4 i sedmerac u zadnjoj sekundi pa izgubila*. index.hr, <https://www.index.hr/sport/clanak/rusija-protiv-spanjolske-imala-4-i-sedmerac-u-zadnjoj-sekundi-pa-izgubila/2334116.aspx> (24. 9. 2022.)
26. History.Eurohandball.com *1994 Men's European Championship. EHF COMPETITION ARCHIVE*, <http://history.eurohandball.com/ech/men/1994/round/1/Finals> (11. 10. 2022.)

27. History.Eurohandall.com *1996 Men's European Championship*. EHF COMPETITION ARCHIVE,
http://history.eurohandball.com/ech/men/1996/round/1/Finals?_gl=1*18lfvhm*_ga*MTUwNjg4OTkyNC4xNjYzNzQ3NjM5*_ga_XGW5MVF1LJ*MTY2OTE5MDU0MC4xNy4xLjE2NjkxOTA1ODEuMTkuMC4w (11. 10. 2022.)
28. History.Eurohandall.com: *2002 Men's European Championship*. EHF COMPETITION ARCHIVE,
http://history.eurohandball.com/ech/men/2002/round/1/Finals?_gl=1*14jqz9k*_ga*MTUwNjg4OTkyNC4xNjYzNzQ3NjM5*_ga_XGW5MVF1LJ*MTY2OTE5MDU0MC4xNy4xLjE2NjkxOTA2MzQuNjAuMC4w (11. 10. 2022.)
29. History.Eurohandall.com *2004 Men's European Championship*. EHF COMPETITION ARCHIVE,
http://history.eurohandball.com/ech/men/2004/round/1/Final+Round?_gl=1*e2jw2*_ga*MTUwNjg4OTkyNC4xNjYzNzQ3NjM5*_ga_XGW5MVF1LJ*MTY2OTE5MDU0MC4xNy4xLjE2NjkxOTA2NzEuMjMuMC4w (12. 10. 2022.)
30. History.Eurohandall.com *2006 Men's European Championship*. EHF COMPETITION ARCHIVE,
http://history.eurohandball.com/ech/men/2006/round/1/Final+Round?_gl=1*1unkdyo*_ga*MTUwNjg4OTkyNC4xNjYzNzQ3NjM5*_ga_XGW5MVF1LJ*MTY2OTE5MDU0MC4xNy4xLjE2NjkxOTA4NDYuNjAuMC4w (12. 10. 2022.)
31. History.Eurohandall.com: *2008 Men's European Championship*. EHF COMPETITION ARCHIVE,
http://history.eurohandball.com/ech/men/2008/round/1/Final+Round?_gl=1*jewpbb*_ga*MTUwNjg4OTkyNC4xNjYzNzQ3NjM5*_ga_XGW5MVF1LJ*MTY2OTE5MDU0MC4xNy4xLjE2NjkxOTA5MDEuNS4wLjA. (12. 10. 2022.)
32. History.Eurohandall.com: *2010 Men's European Championship*. EHF COMPETITION ARCHIVE,
http://history.eurohandball.com/ech/men/2010/round/1/Final+Round?_gl=1*1p810z5*_ga*MTUwNjg4OTkyNC4xNjYzNzQ3NjM5*_ga_XGW5MVF1LJ*MTY2OTE5MDU0MC4xNy4xLjE2NjkxOTE1OTAuMzEuMC4w (16. 10. 2022.)
33. History.Eurohandall.com *2012 Men's European Championship*. EHF COMPETITION ARCHIVE,
http://history.eurohandball.com/ech/men/2012/round/1/Final+Tournament?_gl=1*3afebi*_ga*MTUwNjg4OTkyNC4xNjYzNzQ3NjM5*_ga_XGW5MVF1LJ*MTY2OTE5MDU0MC4xNy4xLjE2NjkxOTEwMzcuMjYuMC4w (13. 10. 2022.)
34. History.Eurohandall.com *2014 Men's European Championship*. EHF COMPETITION ARCHIVE,
http://history.eurohandball.com/ech/men/2014/round/1/Final+Tournament?_gl=1*lnghyv*_ga*MTUwNjg4OTkyNC4xNjYzNzQ3NjM5*_ga_XGW5MVF1LJ*MTY2OTE5MDU0MC4xNy4xLjE2NjkxOTEwNDIuMjEuMC4w (14. 10. 2022.)
35. History.Eurohandall.com *2016 Men's European Championship*. EHF COMPETITION ARCHIVE,

http://history.eurohandball.com/ech/men/2016/round/1/Final+Tournament?_gl=1*_u8nl6r*_ga*_MTUwNjg4OTkyNC4xNjYzNzQ3NjM5*_ga_XGW5MVF1LJ*MTY2OTE5MDU0MC4xNy4xLjE2NjkxOTEwODIuNjAuMC4w (14. 10. 2022.)

36. History.Eurohandball.com *2018 Men's European Championship* . EHF COMPETITION ARCHIVE,
http://history.eurohandball.com/ech/men/2018/round/1/Final+Tournament?_gl=1*_iz64u1*_ga*_MTUwNjg4OTkyNC4xNjYzNzQ3NjM5*_ga_XGW5MVF1LJ*MTY2OTE5MDU0MC4xNy4xLjE2NjkxOTIxNjIuNTQuMC4w (17. 10. 2022.)

37. History.Eurohandball.com *2020 Men's European Championship*. EHF COMPETITION ARCHIVE,
http://history.eurohandball.com/ech/men/2020/round/1/Final+Tournament?_gl=1*_1rmmm2*_ga*_MTUwNjg4OTkyNC4xNjYzNzQ3NjM5*_ga_XGW5MVF1LJ*MTY2OTE5MDU0MC4xNy4xLjE2NjkxOTExNzIuMzkuMC4w (14. 10. 2022.)

38. Hrnčić, F. (2022) *Zbog manjka 'kauboja' zaigrao i Balić, izbornik pozvao Ravnića i Musu za utakmicu protiv Srbije*. 24sata.hr, <https://www.24sata.hr/sport/izbornik-odlucio-pozvao-musu-i-ravnica-za-okrsaj-protiv-srbije-809108> (23. 9. 2022.)

39. HRS.hr (2020) *EHF EURO 2022: Ždrijeb kvalifikacija*, <https://hrs.hr/2020/06/16/ehf-euro-2022-zdrijeb-kvalifikacija/> (22. 9. 2022.)

40. HRS. hr *Mi znamo što je uspjeh*, <https://hrs.hr/uspjesi/> (12. 10. 2022.)

41. Hrvoje (2020) *Pravila rukometa / pravila rukometne igre*. hrsport.hr, <https://hrsport.hr/pravila-rukometa/> (10. 10. 2022.)

42. Index.hr (2017) *15 godina Indexa*, <https://www.index.hr/vijesti/clanak/15-godina-indexa/1011287.aspx> (5. 10. 2022.)

43. Index.hr (2017) *15 GODINA Povijest Indexa*, <https://www.index.hr/vijesti/clanak/15-godina-indexa-povijest/1011291.aspx> (5. 10. 2022.)

44. Index.hr (2022) *CRNA GORA - HRVATSKA 32:26 Debakl Hrvatske, za polufinale joj igra samo teorija*, <https://www.index.hr/sport/clanak/crna-gora-hrvatska-3226-debakl-hrvatske-za-polufinale-joj-igra-samo-teorija/2332468.aspx> (20. 10. 2022.)

45. Index.hr (2020) *HRVATSKA - ŠPANJOLSKA 20:22 Hrvatska u dramu ostala bez zlata*, <https://www.index.hr/sport/clanak/hrvatska-spanjolska-2022-hrvatska-u-drami-ostala-bez-zlata/2151148.aspx> (20. 10. 2022.)

46. Index.hr (2003) *Jutarnji list slavi peti rođendan*, <https://www.index.hr/vijesti/clanak/jutarnji-list-slavi-peti-rodjendan/129584.aspx> (5. 10. 2022.)

47. Index.hr (2022) *Karabatić ima koronu, ali igra na Euru. EHF objasnio kako je to moguće*, <https://www.index.hr/sport/clanak/karabatic-ima-koronu-ali-igra-na-euru-ehf-objasnio-kako-je-to-moguće/2334608.aspx> (22. 9. 2022.)

48. Index.hr (2016) *Najveće drame na Euru: Hrvatska u Srbiji pod sjekirama i kovanicama nije smjela u finale*, <https://www.index.hr/sport/clanak/najvece-hrvatske-drame-na-eurima>

- [kroz-vojvodinu-napadani-sjekirama-u-beogradu-zasuti-kisom-kovanica/868257.aspx](https://www.index.hr/sport/clanak/kroz-vojvodinu-napadani-sjekirama-u-beogradu-zasuti-kisom-kovanica/868257.aspx) (18. 10. 2022.)
49. Index.hr (2022) *NIZOZEMSKA - HRVATSKA 28:28 Hrvatska se remijem oprostila od Eura*, <https://www.index.hr/sport/clanak/nizozemska-hrvatska-2828-hrvatska-se-remijem-oprostila-od-eura/2332479.aspx> (20. 10. 2022.)
50. Index.hr (2016) *Nova rukometna pravila: Uvodi se plavi karton, konačno se zna kad završava pasivni napad*, <https://www.index.hr/sport/clanak/od-rija-nova-rukometna-pravila-uvodi-se-plavi-karton-konacno-se-zna-kad-završava-pasivni-napad/878599.aspx> (10. 10. 2022.)
51. Index.hr (2022) *Njemačka se zbog kaosa s koronavirusom povlači s Europskog prvenstva?*, <https://www.index.hr/sport/clanak/njemacka-se-zbog-kaosa-s-koronavirusom-povlaci-s-europskog-prvenstva/2333663.aspx> (23. 9. 2022.)
52. Index.hr (2020) *Sve medalje Hrvatske: Nedostaje samo ona za koju igramo u nedjelju*, <https://www.index.hr/sport/clanak/sve-medalje-hrvatske-nedostaje-samo-ona-za-koju-igramo-u-nedjelju/2150871.aspx> (14. 12. 2022.)
53. Index.hr (2021) *Vlasnici Newcastlea su 14 puta bogatiji od vlasnika Cityja. PSG im nije ni blizu*, <https://www.index.hr/sport/clanak/vlasnici-newcastlea-su-14-puta-bogatiji-od-vlasnika-cityja-psg-im-nije-ni-blizu/2309431.aspx> (12. 9. 2022.)
54. Infront.sport (2018) *EHF unveils host nations for 2022 and 2024 EUROS*, <https://www.infront.sport/news/sports-marketing/ehf-unveils-host-nations-for-2022-and-2024-euros> (22. 9. 2022.)
55. Kemp, S. (2022) *DIGITAL 2022: CROATIA*. datareportal.com, <https://datareportal.com/reports/digital-2022-croatia> (1. 10. 2022.)
56. Korać, B. (2010) *Balić najbolji rukometaš u povijesti*. sportnet.hr, <https://sportnet.hr/vijesti/401901/rukomet-reprezentacija/balic-najbolji-rukometas-u-povijesti/> (14. 12. 2022.)
57. Kosanović, M. (2012) *Hrvatska - Španjolska 31:27, kaubojima bronca*. sportcom.hr, <https://www.sportcom.hr/sport/rukomet/reprezentacija/hrvatska-se-revansirala-spanjolcima-te-osvojila-broncu> (18. 10. 2022.)
58. Majdak, M. (2018) *Doček vatrenih odjeknuo i u svijetu: Evo što se piše o veličanstvenim scenama*. vecernji.hr, <https://www.vecernji.hr/sport/docek-vatrenih-odjeknuo-i-u-svijetu-evo-sto-se-pise-o-velicanstvenim-scenama-1258754> (15. 9. 2022.)
59. Mufić, S. (2010) *Fantastična Hrvatska je u finalu Europskog prvenstva!*. jutarnji.hr, <https://www.jutarnji.hr/sport/sport-mix/fantasticna-hrvatska-je-u-finalu-europskog-prvenstva-2219211> (17. 10. 2022.)
60. N.R. (2017) *Baby boom na Islandu: Zna li što se dogodilo prije 9 mjeseci?*. gol.dnevnik.hr, https://gol.dnevnik.hr/clanak/rubrika/gol_out/pobjeda-islanda-nad-engleskom-pokrenula-baby-boom-na-islandu---471333.html (15. 9. 2022.)
61. Najnovijevijesti (2021) *Ivica Blažičko o huliganima koji se mlata po Zagrebu s palicama su 'naši dečki': Ispalio u prijenosu 'BBB su pobijedili'*. najnovijestvijesti.hr,

- <https://najnovijevijesti.hr/sport/ivica-blazicko-o-huliganima-koji-se-mlate-po-zagrebu-s-palicama-su-nasi-decki-ispalio-u-prijenosu-bbb-su-pobijedili/> (3. 12. 2022.)
52. Pinević, D. i Hina (2022) *HRVATSKA DOŽIVJELA JOŠ JEDAN TEŽAK UDARAC, POZITIVNI ŠUNJIĆ I GRAHOVAC, ALI VRAĆA SE APSOLUTNA LEGENDA!*. jutarnji.hr, <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/rukomet/hrvatska-doživjela-jos-jedan-tezak-udarac-pozitivni-sunjic-i-grahovac-ali-vraca-se-apsolutna-legenda-15146958> (9. 11. 2022.)
63. RTL (2012) *Barça rasturila Celtic i - izgubila!*. danas.hr, <https://danas.hr/sport/bara-rasturila-celtic-i-izgubila-64edfc86-b9f5-11ec-8538-0242ac12003d> (12. 9. 2022.)
64. SN (2022) *NOVI GAF ORGANIZATORA EURA: NAŠEG IGRAČA POMIJEŠALI S NJEGOVIIM PREZIMENJAKOM, UOPĆE NIJE IMAO KORONU!?*. jutarnji.hr, <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/rukomet/rukomet-representacije/novi-gaf-organizatora-eura-naseg-igraca-pomijesali-s-njegovim-prezimenjakom-uopce-nije-imao-koronu-15147658> (23. 9. 2022.)
65. SN i Pinević, D. (2022) *ŠVEDSKA U ZADNJOJ SEKUNDI SRUŠILA ŠPANJOLCE I UZELA NASLOV PRVAKA EUROPE! DANCIMA BRONCA*. jutarnji.hr, <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/rukomet/svedska-u-zadnjoj-sekundi-srusila-spanjolce-i-uzela-naslov-prvaka-europe-dancima-bronca-15151699> (24. 9. 2022.)
66. Sportklub (2022) *Nitko kao Hrvatska, Španjolska i Francuska*. sportklub.n1info.hr, <https://sportklub.n1info.hr/rukomet/nitko-kao-hrvatska-spanjolska-i-francuska/> (1. 11. 2022.)
67. Sportski.net (2020) *Hrvatska je u finalu Eura nakon epske drame: Musa zabio u posljednjim sekundama za povijesnu pobjedu*. net.hr, <https://net.hr/sport/rukomet/uzivo-od-18-sati-hrvatska-igra-s-norveskom-za-finale-eura-kako-kauboji-planiraju-zaustaviti-najboljeg-igraca-svijeta-153542a0-b1c5-11eb-b8db-0242ac130021> (20. 10. 2022.)
68. Starešinić, D. (2018) *Odlična Hrvatska slomila Norvešku i ostala u igri za polufinale Eura!*. tportal.hr, <https://www.tportal.hr/sport/clanak/odlicna-hrvatska-slomila-norvesku-i-ostala-u-igri-za-polufinale-eura-foto-20180120> (19. 10. 2022.)
68. Strahija, I. (2014) *Domagoj Duvnjak najbolji igrač svijeta 2013.!*. sportnet.hr, <https://sportnet.hr/vijesti/470141/rukomet-ep-2014/domagoj-duvnjak-najbolji-igrac-svijeta-2013/> (14. 12. 2022.)
70. The Sun (2019) *Pitch invader pauses Champions League final and is escorted off by security*. foxsports.com.au, <https://www.foxsports.com.au/football/uefa-champions-league/pitch-invader-pauses-champions-league-final-and-is-escorted-off-by-security/news-story/27a4e32a8732125a554266ea6b85b32d> (3. 12. 2022.)
71. The famous people *Mario Balotelli Biography*. thefamouspeople.com, <https://www.thefamouspeople.com/profiles/mario-balotelli-14312.php> (3. 12. 2022.)
72. Tolić, J. (2022) *CROdimpešta: Hrvatski navijači zapalili dvoranu protiv Danske!*. 24sata.hr, <https://www.24sata.hr/sport/crodimpesta-hrvatski-navijaci-zapalili-dvoranu-protiv-danske-810714> (23. 9. 2022.)

73. Večernji.hr (2021) *Ivica Blažičko o huliganima koji se mlate po Zagrebu: To su naši mladići, pobijedili su*. vecernji.hr, <https://www.vecernji.hr/sport/ivica-blazicko-o-huliganima-koji-se-mlate-po-zagrebu-to-su-nasi-mladici-pobijedili-su-1513310> (12. 9. 2022.)
74. Večernji list (2018) *Poslije Mandžukićevog gola i kraja utakmice u Hrvatskoj podrhtavalo tlo!*. vecernji.hr, <https://www.vecernji.hr/vijesti/mandzo-pogotkom-za-finale-potresao-englesku-ali-i-hrvatsku-i-to-doslovno-1258003> (15. 9. 2022.)
75. Žukina, P. (2010) *FOTO: Linini pokusi upalili! Hrvatska slavi pobjedu na startu*. jutarnji.hr, <https://www.jutarnji.hr/sport/sport-mix/foto-linini-pokusi-upalili-hrvatska-slavi-pobjedu-na-startu-3142739> (17. 10. 2022.)
76. Žukina, P. (2014) *HRVATSKA - DANSKA 27:29 Suci i Landin ukrali Hrvatskoj finale, po četvrti put zaredom u borbu za broncu!*. jutarnji.hr, <https://www.jutarnji.hr/sport/sport-mix/hrvatska-danska-2729-suci-i-landin-ukrali-hrvatskoj-finale-po-cetvrti-put-zaredom-u-borbu-za-broncu-854101> (18. 10. 2022.)
77. Žurić, I. (2022) *Ovo su četiri revolucionarna pravila zbog kojih će rukomet doživjeti drastične promjene; više ništa neće biti isto...*. tportal.hr, <https://www.tportal.hr/sport/clanak/ovo-su-cetiri-revolucionarna-pravila-zbog-kojih-ce-rukomet-dozivjeti-drasticne-promjene-vise-nista-nece-biti-isto-foto-20220308> (10. 10. 2022.)
78. Watchgamesseemore.com (2022) *EHF EURO 2022* <https://www.watchgamesseemore.com/ehf-euro-2022/> (21. 9. 2022.)

PRAVILNIK

1. Hrvatski rukometni savez (2016) *PRAVILA RUKOMETNE IGRE*. Udruga hrvatskih rukometnih sudaca, <http://www.zrsizp.hr/dokumenti/Medunarodna%20pravila%202016-1.1.pdf> (28. 10. 2022.)

POPIS ILUSTRACIJA

Popis grafikona

<u>Grafikon 1.: Broj članaka po portalima</u>	51
<u>Grafikon 2.: Broj članaka po danu</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>Grafikon 3.: Fokus člana</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>Grafikon 4.: Tematika člana</u>	57
<u>Grafikon 5.: Žanr člana</u>	58
<u>Grafikon 6.: Stvorena slika o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji</u>	59

Popis tablica

<u>Tablica 1.: Broj članaka po portalima</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>Tablica 2.: Broj članaka po danu</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>Tablica 3.: Fokus člana</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>Tablica 4.: Tematika člana</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>Tablica 5.: Žanr člana</u>	57
<u>Tablica 6.: Stvorena slika o hrvatskoj rukometnoj reprezentaciji</u>	58

PRILOG

PERSONAL INFORMATION

Alen Plahinek

📍 Jerovec 24, 42240 Ivanec

☎ 042 781 819 📠 0994093890

✉ aplahinek@gmail.com

Sex muško | [Date of birth](#) 17/06/1998 | [Nationality](#) hrvatsko

WORK EXPERIENCE

Svibanj, 2018. Volontiranje na utrci Wings for Life
Wings for Life Zadar, 2018.

Svibanj, 2019. Volontiranje na utrci Wings for Life
Wings for Life Zadar, 2019.

Srpanj - kolovoz, 2020. Stručna praksa Pučko otvoreno učilište Đuro Arnold Ivanec
POU Đuro Arnold Ivanec

Svibanj - lipanj, 2021. Antena Zadar
Antenna d.o.o .

Rujan 2021. Stručna praksa Slobodna Dalmacija u Zadru
Slobodna Dalmacija

Listopad 2021. - Lipanj 2022. Studentska radijska emisija "Akademska četvrt"
Novi radio Zadar

Svibanj 2022.- Novinar, studentski posao
Zadarski list

EDUCATION AND TRAINING

8 razreda osnovne škole

09/2005 - 06/2013 OŠ Ivana Kukuljevića Sakcinskog Ivanec

09/2013 - 06/2017 4 razreda gimnazije
SŠ Ivanec

10/2017 - 10/2020 Preddiplomski studij kulture i turizma
Sveučilište u Zadru

10/2020 - Diplomski studij novinarstva i odnosa s javnošću
Sveučilište u Zadru

PERSONAL SKILLS

Mother tongue(s) hrvatski

Other language(s)

	UNDERSTANDING		SPEAKING		WRITING
	Listening	Reading	Spoken interaction	Spoken production	
engleski	C1	C1	C1	C1	C1
njemački	B1	B2	B2	B2	B1

Communication skills ▪ Jako dobre komunikacijske vještine

Organisational / managerial skills ▪ Dobar rad u timu

Job-related skills ▪ Komunikativnost, organiziranost, odgovornost, točnost, pravovremenost, britkost
▪ Položio sam program DSD tijekom srednje škole, na razini B1-B2
▪ Jako dobro poznavanje hrvatskog jezika

Computer skills ▪ Jako dobro se snalazim u Microsot Wordu i Microsoft PowerPointu , znam se dobro koristiti Microsoft Excelom

ADDITIONAL INFORMATION

Pohvalnica za promoviranje Odjela za turizam i komunikacijske znanosti

Pohvalnica za vođenje studentske radioemisije „Akademska četvrt“